

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

AB UYUM KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

24 Nisan 2014 Perşembe

AB UYUM KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

24 Nisan 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/893)

Sayfa

1:22

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:22
Murat KARAKAYA (Bas. Yay. ve Enf. Genel Müdürü)	1:4, 15:17, 18:19, 20:21
Ege ERKOÇAK (AB Bakanlığı Temsilcisi)	4:6, 21:22
Pelin GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri)	6:7
Osman Oktay EKŞİ (İstanbul)	7:9, 19:20
Ayşe Eser DANIŞOĞLU (İstanbul)	9:10
Ali ŞAHİN (Gazi antep)	10:11
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)	11:12, 15, 16
Afif DEMİRKIRAN (Siirt)	12
Nazmi GÜR (Van)	12:13
Oğuz OYAN (İzmir)	13:14
Ebu Bekir GİZLİGİDER (Nevşehir)	14:15
Mustafa ÖZ (I. Hukuk Müşaviri)	18
Halide İNCEKARA (İstanbul)	21

Açılma Saati: 11.14

Kapanma Saati: 13.10

BİRİNCİ OTURUM

24 Nisan 2014 Perşembe

Açılma Saati: 11.14

BAŞKAN: Mehmet S. TEKELİOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)

BAŞKAN VEKİLİ: Oğuz OYAN (İzmir)

SÖZCÜ: Ercan CANDAN (Zonguldak)

KÂTİP: Zühal TOPCU (Ankara)

0

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Genel Müdürüm, bakanlıklarımızın, kamu kurumlarımızın, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, değerli misafirler; hepiniz hoş geldiniz.

Değerli milletvekillerimiz, toplantı yeter sayımız vardır. Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun 24'üncü yasama dönemi 4'üncü yasama yılı 19'uncu toplantısını açıyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli milletvekillerimiz, değerli misafirler; gündemimizde (1/893) esas numaralı Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı yer almaktadır.

Tasarının görüşmelerine başlamadan önce sayın Komisyon üyelerimize ve değerli katılımcılara kısa bir hatırlatmada bulunmak istiyorum: Bildiğiniz gibi 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu'nun 3'üncü maddesinde Komisyonumuzun görevi "Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan kanun tasarı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak." şeklinde ifade edilmiştir. Söz konusu kanun hükmü gereği Komisyonumuza havale edilen tasarı ve teklifler bu çerçevede yani Avrupa Birliği Mevzuatı'na uygunluk açısından incelenip görüşülmektedir. Her ne kadar bizim kanunumuz böyle söylese de biz tabii ki burada bütün görüşlerin dile getirilmesinden memnuniyet duyarız. Sadece bir önerge yahut da bir teklif ortaya konulduğu zaman bunun Avrupa Birliği Mevzuatı'yla olan ilişkisini göstermemiz gerekiyor; bu, bu bakımdan önemli, yoksa burası genel anlamda ifade özgürlüğü bugünkü konumuz da daha çok, dolayısıyla ifade özgürlüğü ve genel özgürlükler kapsamına giren her konuyu burada görüşüp tartışabiliriz.

Şimdi, tasarının görüşmelerine başlayacağız. Öncelikle konuyla ilgisi olması bakımından Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü arkadaşımız Murat Karakaya burada. Önce ondan bu kanun hakkında bir bilgi alacağız. Daha sonra eğer arzu ederlerse sivil toplum örgütlerinin temsilcilerine söz vereceğim. Daha sonra milletvekillerimiz dilediği gibi bu kanun üzerinde görüşmelere devam edecekler, ondan sonra da bir oylama yapacağım, maddeleri ayrı ayrı ele mi almamız gerekiyor yahut da bütünü hakkında bir fikir mi söylememiz gerekiyor, bu konuda da bir oylama yapacağım.

Şimdi, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürümüz Murat Karakaya arkadaşımız burada. Kendisinden bu kanunun hazırlanış sebepleri, maksadı, hedefleri üzerinde bir görüş rica edelim. Biliyorsunuz, bu, bir yerde de Hükümetin temsilcisi durumunda Murat Bey şu anda, dolayısıyla ondan o konuda görüş alacağız. Daha sonra, Avrupa Birliği Bakanlığından arkadaşımız Ege Bey buradaydı, onun görüşlerini alacağız ve bu şekilde devam edeceğiz.

Murat Bey, buyurun efendim, söz sizde.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi şahsım ve kurumum adına öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Kanun taslağı hakkında kısaca bir bilgi vermek istiyorum: Bu tasarı, yaklaşık üç yılı aşkın bir süredir gündemde olan, hazırlıkları devam eden bir tasarı. Sektör talepleri doğrultusunda gündeme gelmiş bir tasarıdır. Bizzat sektör temsilcilerinin katılımıyla, onların başlattığı bir sürecin parçası olarak başlamış bir tasarıdır. Buna ilişkin, ilk önce İstanbul'da gerek Sayın Başbakan Yardımcımız Bülent Arınç Beyefendilerin gerekse Sayın Başbakanımızın katıldığı iki toplantıda İnternet medyasının sorunları, talepleri hakkında ilk toplantılar yapılmış, onların talepleri, önerileri ele alınmış ve bu doğrultuda da bir olur ile Genel Müdürlüğümüz bir tasarının hazırlanması konusunda görevlendirilmiştir.

Biz, bu taslağı hazırlarken Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Basın İlan Kurumu ve ilgili meslek kuruluşlarının katılımıyla 10' u aşkın toplantı üzerine ana taslağı, gövdeyi oluşturduk. Yaklaşık iki yıl gibi bir süre önce taslak tamamlandı; sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının görüşleri alındı ve konu Başbakanlığa tevdi edildi, iletildi. Ama bir buçuk iki sene gibi bir süre Başbakanlıkta bekledikten sonra geçtiğimiz ay tekrar Başbakanlıkta Bakanlar Kurulu gündemine alındı tasarı ve 5651 sayılı Kanun' da yapılan bazı değişikliklerle uyum sağlanması konusunda bir mutabakat sağlandı Bakanlar Kurulu...

BAŞKAN – Bu İnternet Yasası herhâlde, değil mi?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Doğrudur efendim.

BAŞKAN – Biz, numarayla hatırlamakta zorlanırsanız biraz.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Kusura bakmayın efendim.

İnternet suçlarıyla mücadele hakkındaki kanuna uyumu açısından bazı revizyonların yapılması gereği dile getirildi. Bu çerçevede Bakanlar Kurulundaki sunumdan sonra, gene kamu kurumlarının katılımıyla bir toplantı yapılarak bu değişiklikler metne dercedildi; şu anda elimizdeki metin bu değişikliklerin işlenmiş hâlidir.

Ben, tasarının genel mantığına ilişkin şunları söyleyeyim efendim: İlk önce “Müstakil bir tasarı mı olsun, müstakil bir kanun mu hazırlansın?” düşüncesi gündeme geldi yaptığımız müzakerelerde. Bunun basın özgürlüğü anlamındaki şu ana kadarki en iyi düzenlemelerden birisi olan, basın özgürlüğünü esas alan ve geniş bir konsensüsle kabul edilen Basın Kanunu'yla ilişkilendirilmesinin faydalı olacağı fikrinde mutabakat sağlandı ve Basın Kanunu' nun ilgili yerlerine İnternet medyasıyla ilgili hükümler dercedilerek Basın Kanunu' nun sadece mevkutelere, yazılı basınla ilgili bir kanun değil, aynı zamanda İnternet medyasıyla ilgili bir kanun olması da bu şekilde sağlanmış oldu.

Sadece Basın Kanunu' nda değil, birkaç başka düzenlemede de metne bazı girdilerin yapılması gerekiyordu. 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun' a bir ek yapılması gerekiyordu, klasik adıyla 212 sayılı Basın İş Kanunu. Buna ilişkin bir referemiz var, burada, bu iş kolunda yani İnternet medyasında çalışanlara da bir sigorta güvencesi getirilmeye çalışılıyor bu şekilde. Yine, 5651 sayılı Kanun' un ilgili yerlerine de aradaki uyumu sağlamak amacıyla da bazı ekler gerçekleştirildi. Ayrıca, bazı hakları geçirmek amacıyla 195 sayılı Basın İlan Kurumuna ilişkin mevzuatta referede bulunuyoruz.

Efendim, dediğim gibi, İnternet haber siteleriyle ilgili bu düzenlememizde en önemli husus; gönüllülük esasına dayalı bir düzenlemedir. İnternet sitesi bu mevzuata uyacağına ilişkin kararını verir ise, bir süreci başlatır ise Basın Kanunu' na tabi hâle geliyor. Yani, bu kanunun en önemli özelliği, bir mecburiyetten daha ziyade bir gönüllülük esası. Bu kanunun getirdiği bazı haklardan yararlanmak, imtiyazlardan yararlanmak istiyorsa bu kanunun getirdiği diğer bazı sorumlulukları da üstlenmek durumunda kalacak.

Ben, bu genel giriş yaptıktan sonra, arzu ederseniz tek tek maddelere de girebilirim efendim.

BAŞKAN – Evet, yani genel olarak onlar hakkında da neler getirdiğine ilişkin de bizlere bilgi verirseniz...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Başbakanlıktaki teknik bir düzeltmeden sonra, ilk hâline göre birkaç maddede teselsül oldu ve madde numaralarında kısalma meydana geldi.

1'inci maddeyle efendim, 5953 sayılı ya da diğer adıyla 212 sayılı Basın İş Kanunu'yla ilişkilendiriyoruz kanunumuzu, İnternet haber sitelerinde çalışan gazeteci arkadaşlarımızın da sigorta güvencesine kavuşmalarını bu şekilde öngörüyoruz.

Madde 2'yle gene, Basın Kanunu' nun 1'inci maddesine İnternet haber sitelerinin adını da koyarak bu kanunun kapsamına almış oluyoruz.

Madde 3' te İnternet haber sitelerinin tanımını yapıyoruz.

Madde 4' te gene, Basın Kanunu' na yaptığımız ekleme ile künye bilgilerinin gösterilmesi zorunluluğunu getiriyoruz.

Madde 5' te beyanname verme zorunluluğunu düzenliyoruz.

Madde 6' da normalde mevkute...

BAŞKAN – Bir dakika, biraz daha şöyle gidelim.

“Beyanname vermek” ten kastımız nedir, bunu biraz açar mısınız?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, yazılı basın kuruluşları, gazeteler, kurulabilmeleri için bir beyanname vermeleri gerekiyor basın savcılıklarına. Aslında yani diğer görsel medyadan farklı olarak, basın özgürlüğünün de bir garantisi olarak herhangi bir kişi basın savcılığına bir beyanname vererek, başvuruda bulunarak yayın

hayatına başlayabiliyor. Buna paralellik babında beyanname verme yükümlülüğünü İnternet haber siteleri için de geçerli kılıyorz efendim.

BAŞKAN – Ya, “Kuruluyoruz, böyle bir site oluşturuyoruz.” diye mi beyanname veriliyor?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Evet efendim. Ya bu, ön izin mahiyetinde değil efendim, sadece beyan esas.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – İzin alma şartı yok mu, İnternet sitesi kurmak için izin almak gerekmiyor mu?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Şimdi, yani basın şeydir... Tıpkı gazetelerdeki gibi, bir ön izin şartı yok efendim yani beyanname vererek yayın hayatına başlayabiliyor ama kanunun akabinde, devamında diğer ekstra hükümler var yani bazı şartlara tabi oluyorlar, onlara birazdan geleceğim efendim.

Madde 6’da beyanname verme yükümlülüğüne uyulmaması durumunda öngörülen müeyyideler vardı. Bunun İnternet medyası için geçerli olmamasını öngörüyoruz. Onun yerine geçerli olacak müeyyideleri ise madde 7’de düzenliyoruz. Normal şartlarda beyanname verilmemesi durumunda yayının durdurulması gibi bir müeyyide var, biz bunu İnternet haber siteleri için öngörmedik. Onun yerine öngörülen müeyyideler madde 7’de yer alıyor. Ayrıca, bu madde 7’de 5651 sayılı İnternet suçlarıyla mücadele kanununda öngörülen erişimin engellenmesi, içeriğin yayından çıkarılması ve yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılık durumları da bu kanunun içerisinde dercediliyor efendim.

Madde 8’de yazılı basın için öngörülen yükümlülükler aynı zamanda İnternet haber siteleri için de geçerli hâle geliyor. İnternet haber siteleri için, ürettikleri içeriği altı ay süreyle muhafaza yükümlülüğü getiriliyor.

Madde 9’da cevap ve düzeltme hakkı düzenleniyor.

Gene, madde 10’da teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymamanın müeyyidesi düzenleniyor.

Madde 11’de düzeltme ve cevabın yayınlanmaması durumunda öngörülen müeyyideler yer alıyor.

Madde 12’de teknik düzenleme yer alıyor; dava açma sürelerine ilişkin, orayla irtibatlandırılıyor.

Madde 13’te görevli ve yetkili mahkemeler ile yargılama usulüne ilişkin teknik düzenlemeler yer alıyor.

Madde 14’te efendim, İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklam yayınlatılmasına ilişkin bir hüküm getiriliyor.

İnternet haber sitelerinin efendim, öncelikleri beklentileri... Bir; akredite olmaları, kamu otoriteleri tarafından, yetkili merciler tarafından tanınma talebi var idi. Çünkü, yazılı basın ve görsel basın gibi habere erişimde sıkıntılar yaşıyorlar idi, bazı toplantılara akreditasyonları olmadığı için, basın kartları olmadığı için ulaşamıyorlar idi. Bu eksikliklerini gidermek üzere, bu kanun çıktı.

İkinci bir talepleri de gene İnternet medyası temsilcilerinin, tıpkı yazılı basın gibi, yerel medya ağırlıklı olmak üzere, Basın İlan Kurumu kanalıyla dağıtılan resmî ilan ve gelirlerden pay almak. Biz, bu son maddeyle de bunu düzenliyoruz efendim.

BAŞKAN – Yalnız, son maddeyi yönetmeliğe bırakmıştınız, dolayısıyla, biz onun hükümlerini görmüyoruz burada. Belki bir mecburiyetti ama hiç değilse yani bu konu üzerinde çalışmışsanız eğer, bu yönetmelikte neler esas olacak? Yani diyelim ki ben bugün İnternet haber sitesi kurmak için bir beyanname verdim, ertesi gün Basın İlan Kurumunun kapısını çalabilecek miyim? Yahut da beş senedir faaliyette olan bir İnternet haber sitesiyle yeni kurulanın bir farkı olacak mı? Yani bütün bunlar burada gözüküyor. Dolayısıyla, yani kriterler neler olacak konusunda Komisyonumuzun bir fikri oluşmamış oluyor burada.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Buna ilişkin bir hazırlık yok şu anda efendim, yönetmeliğe ilişkin. Orada Basın İlan Kurumunun şöyle bir endişesi var idi: Sabit bir pasta var ortada yani bir bütçe var ve bu bütçenin İnternet haber sitelerin de paylaşılması durumu ortaya çıkıyor. Bu, bir cevaz veriyor yani mecburiyet öngörmüyor. Böyle bir şeye girişilmesi durumunda bu iş için ayrıca gelir kaynaklarının oluşturulması gerekiyor, aksi hâlde mevcut gelir kaynaklarının İnternet haber sitelerince paylaşılması gibi bir durum söz konusu. Bu konuda daha önce Medise de gelmiş, Basın İlan Kurumu tarafından getirilmiş bir tasarı var idi. Basın İlan Kurumunun gelirlerinin artırılması, özellikle İnternet üzerinde yayınlanacak resmî ilan ve reklamların da Basın İlan Kurumu üzerinden gitmesine ilişkin bir tasarı vardı ama kabul görmedi bu tasarı. Gene, bu mevcut elimizdeki tasarı üzerinde çalışırken de tekrar gündeme geldi ama Başbakanlıkta da bu tasarı kabul görmedi. Teknik bir çalışma gerektiriyor efendim yani bu gelirler nereden olabilecek, paylaşım usulü nasıl gerçekleştirilecek, bu tasarı, kanun ortaya çıktıktan sonra bunun yapılması gerekiyor efendim.

BAŞKAN – Yani, aklımıza şöyle şeyler geliyor: Bildiğim kadarıyla bir basılı yayın organının resmî ilan alabilmesi için, zannediyorum, üç yıl süreyle belli bir tirajda yayın yapması gerekiyor, ondan sonra bu resmî ilana kavuşabiliyor. Şimdi, bu İnternet

haber siteleri içinde diyelim ki işte Alexis vesaire gibi takip ünitelerinden kaç tık aldığı mı, yahut ne kadar takip edildiği, böyle birtakım kriterler olacak mı diye benim merakımı celbetmişti. Ben bu soruyu onun için sordum ama anladığım kadarıyla henüz bu konular üzerinde bir çalışma yok.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Muhakkak öyle bir düzenlemenin olması gerekiyor efendim yani bazı fikirler var. Ben en azından şöyle ilgili söyleyeyim: Biz buna paralel olarak Basın Kartı Yönetmeliği'nde bir değişiklikle ilgili hazırlıkları devam ettiriyoruz, burada İnternet haber sitelerine de basın kartı verilebilmesiyle ilgili bir çalışmamız var. Bunun için öncelikle efendim tık kontenjanlarının belirlenmesi gerekiyor, hangi büyüklükte, hangi oranda tık alan İnternet sitesinin, kaç kişinin basın kartı taşıyacağına ilişkin rakamlarının belirlenmesi gerekiyor. Bunun için de, İnternet haber siteleri için -ben en azından Basın Kartı Yönetmeliği açısından konuşuyorum- izlenme oranlarını takip edebilecek bir platforma üyelik şartı getiriyoruz biz bu öngörümüz ile. Muhtemel benzer bir düzenleme efendim, Basın İlan Kurumu açısından da öngörülebilecektir.

BAŞKAN – Peki, size soruları olacak Komisyon üyelerimizin yalnız önce Avrupa Birliği Bakanlığından gelen arkadaşımızı da dinleyelim.

Avrupa Birliği açısından, Avrupa Birliği müktesebatı açısından böyle bir kanunu nasıl değerlendiriyorlar? Her ne kadar üyelerimize sizin görüşlerinizi aktarmış isek de siz gene de burada sözlü olarak bu konuda bir bilgi vererseniz sevineceğimizi söyleyeyim.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Genel Müdürüm; hepinizi saygıyla selamlıyorum sözlerime başlamadan önce.

Öncelikle AB müktesebatı açısından doğrudan bir zorunluluk içermiyor, AB müktesebatına uyum bakımından. Zaten tasarı hazırlığı aşamasında da ilgili kuruluşlar ve Genel Müdürlüğümüzle ortak bir çalışmamız da olmadı. Tabii ki ilgili başkanlıklarımız çeşitli düzenlemeleri takip ettiler, ancak doğrudan bir çalışmamız olmadı. Dolayısıyla, biz görüşümüzü hazırlarken gerek AB Uyuma gerekse olabilecek, katkısı olabilecek görüşlerimizi de ekledik. Baktığımız zaman, müzakere sürecimizde esasen 10'uncu Fasal olan "Bilgi Toplumu ve Medya Faslı" ve 23'üncü Fasal "Yargı ve Temel Haklar" fasıllarıyla doğrudan ilgili gibi görünmekte. Biz de incelememizi bu çerçevede yaptık. Tabii ki ifade ve basın özgürlüğü konusu özellikle AB ile müzakere sürecimizde hem siyasi kriterlerin yerine getirilmesi hem de 23'üncü "Yargı ve Temel Haklar" faslı bakımından sürekli gündemde olan ve sürekli üzerinde çalışılan bir konu ve "Yargı ve Temel Haklar" faslının da gayriresmî açılış kriterlerinden bir tanesi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadıyla uyumlu olarak ifade özgürlüğüne ilişkin kanunların revize edilmesiyle ilgili. Tabii, bu tarama sonu raporundan bir cümle, gayriresmî, birçoğunuzun, hepinizin bildiği gibi bu tarama sonu raporumuz, yani bize resmen iletilmemiş bir husus. Dolayısıyla, 2006 yılı itibarıyla aslında ifade özgürlüğünü çevreleyen yasal mevzuat açısından biz birçok platformda da yükümlülüklerimizi o dönemki rapor açısından yerine getirdiğimizi de ifade ediyoruz. Çünkü o dönem ağırlıklı olarak raporu incelediğimizde TCK'nın 301'inci maddesi üzerinde yoğun eleştiriler vardı ki hepinizin bildiği üzere onda çeşitli düzenlemelere gidilerek, o maddenin kullanımında önemli ölçüde azalma oldu.

Öte yandan, özellikle ifade ve basın özgürlüğü alanında gerek üye ülkeler açısından ve gerek de Türkiye açısından çeşitli kararları da takip ediyoruz. Yine, bu kısa, nispeten daha kısa bir inceleme süresine baktığımızda İngiltere'ye yönelik bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararında da bu İnternet haber sitelerine ilişkin çeşitli düzenlemeler ve verilerin saklanması hususu gibi konular geçmekte. Ancak, yine, dediğim gibi, doğrudan bir Avrupa Birliği müktesebatı düzenlemesi yok. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesiyle koruma altına alınan ifade özgürlüğü tabii ki esas alınıyor. Aynı zamanda Temel Haklar Şartı'nın, Avrupa Birliği'nin Temel Haklar Şartı'nın 11'inci maddesi de ifade ve basın özgürlüğünü koruma altına alıyor. Dolayısıyla, bu açılardan da incelediğimizde, Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği gibi, katılımcı bir süreç çerçevesinde hazırlanan bu kanunun bu açıdan çok sıkıntı teşkil etmediğini ve AB müktesebatıyla uyumlu olabileceğini de değerlendirdik.

Öte yandan, bu konular yani İnternet haber siteleri veyahut da İnternet sitelerinin AB müktesebatında yer alma şekillerine baktığımız zaman özellikle ortak pazarın işleyişi, sınır aşan yayınlar, çocukların korunması, çocukların pornografik yayınlardan korunması, ırkçı söylemlerin engellenmesi, rekabet politikaları, cezai konularda iş birliği gibi temel dayanak noktalarında müktesebatın şekillendiğini görebiliyoruz. Temel olarak da ırkçılığın ve yabancı düşmanlığın bazı biçimleri ve ifade ediliş tarzlarıyla ceza kanunları yoluyla mücadele için AB çerçeve kararı, sınır tanımayan televizyon direktifini tadil eden AB görsel, işitsel medya hizmetleri direktifi

gibi belgelerle, AB müktesebatı belgeleriyle bu alanda çeşitli düzenlemeler yapılıyor. Ancak, doğrudan bu kanun tasarısının konusunu teşkil eden hususta doğrudan düzenlemeler yine de yok.

Yine, çocuklara yönelik, çocukların pornografik yayınlardan korunmasına ve cinsel istismardan korunmasına yönelik çeşitli AB direktifleri mevcut. Onun dışında Avrupa Konseyinin 2007 tarihli Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi yine bu hususta çeşitli düzenlemeler yapıyor İnternet siteleri konusunda. Aynı zamanda da yine Türkiye'nin de üyesi olduğu Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Çocukların Korunması Çalışma Grubu da var. Ancak tabii ki kanunumuzun konusu çocukların korunmasından ziyade İnternet haber sitelerinin özellikle Basın Kanunu kapsamına alınması. Bu çerçevede değerlendirdiğimiz zaman da İnternet medyası bünyesinde çalışan muhabir, editör, yazar, yönetici gibi kişilerin birer basın mensubu olarak görülmeye başlanıyor olması ve bu bağlamda diğer yayın organlarındaki gazetecilerle benzer haklara sahip olabilmeleri ve yine resmî ilanların özellikle İnternet haber sitelerinde verilmeleri olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmektedir. Aynı zamanda da tasarının hem genel gerekçesinde ve tasarıda 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'a da atıf yapılmaktadır. Bu en son iki ay önce tabii kanunlaştı, iki ay kadar önce çeşitli değişikliklerle kanunlaştı. Biz bu çerçevede de elimizden geldiğince incelemeye gayret gösterdik. Bu çerçevede baktığımız zaman da belki dikkat çekici bir husus olarak özellikle kanun tasarısının 7'nci maddesi çerçevesinde, Basın Kanunu'nun 9'uncu maddesine eklenmesi öngörülen fıkrada bir yayın durdurma müeyyidesi sebeplerinin ortaya çıkması durumunda bu basın mensuplarına belki uygulanacak müeyyideler, yaptırımlara yer verilmekte. Bu çerçevede baktığımız zaman da bu yaptırımlar çerçevesinde, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının tespiti neticesinde çeşitli basın mensuplarının haklarından belki geçici süreyle mahrum bırakılabilmesi düzenleniyor. Tabii, 5651 sayılı Kanun'un ilgili maddesine, son yapılan değişikliğe de baktığımız zaman arada bir hâkim kararı, hâkim önüne çıkma durumu var. Belki yirmi dört saat içerisinde mahkemeye, sulh ceza hâkiminin onayına sunuluyor belli kararlar. Dolayısıyla, belki bu açıdan bir tekrar değerlendirme yapılması faydalı olabilir şeklinde bir değerlendirme oldu.

BAŞKAN – Kaçınıcı madde o Ege Bey?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Efendim, 5651 sayılı Kanun'un...

BAŞKAN – Buradaki maddesini soruyorum.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Burada 7'nci madde.

Bizim Avrupa Birliğiyle özellikle son temaslarımızda yaşadığımız iletişim çerçevesinde belki dikkat edilmesi... Çünkü önümüzdeki dönemde bu kanun tasarılarını da çok yakından inceleyelim diye Genişlemeden Sorumlu Üye Füle, Komisyon Üyesi Füle temaslarda bulundu. Sayın Bakanımızla yaptığı temaslarda da özellikle tasarılarla iş birliğine gitme konusunda tabii ki mesajlar da aldık, biz de buna olumlu bir şekilde cevap verdik. Bu çerçevede, tasarıları yakından takip edeceklerini, olası eleştiri konuları olarak bunları gündeme getirebileceklerini değerlendirdi.

Öte yandan, yine, bahse konu kanun tasarısının 8'inci maddesinde İnternet haber sitelerinin yayınladıkları içerikleri, doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde altı ay süreyle muhafaza etmeye ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmeleri öngörülmekte. Bu çerçevede, bilgilerin saklanması ilişkin, 2006/24 sayılı AB Direktifi çok yakın zamanda, Nisan 2014 tarihinde Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından ifade özgürlüğü, özel hayatın gizliliği, hukukun üstünlüğü ve orantılılık ilkeleri temelinde yapılan değerlendirmeler neticesinde, temel haklar bakımından müdahale teşkil ettiği gerekçesiyle hükümsüz kılındı. Yalnız, bu, Avrupa Birliği Adalet Divanı kararı, bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararında da bu veri saklama hususunun ülkelere bırakabileceği hususu yer alıyor. O konuda da size yine, bizim görüşümüzde yok, o konudaki bilgiyi de ayrıca ileticeğiz, biz çalışmaya devam ettik çünkü görüşümüzü ilettikten sonra sizlere.

Onun dışında, basın-yayın...

BAŞKAN – Yalnız, Ege Bey, oraya geçmeden önce, benim okuduğum kadarıyla Avrupa Adalet Divanının kararında içerikler değil trafik bilgileri söz konusu. Yani dolayısıyla, acaba biz mi birbirine karıştırdık, bunu yanlış mı anladık diye de size sormak istiyorum. Çünkü orada trafik bilgilerinin saklanması insan hakları açısından doğru bulunmuyor, içerik değil yani.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Evet efendim, trafik verilerinin saklanması.

Tabii, biz özellikle 10'uncu Fesil kapsamında incelediğimiz için, trafik verilerinin saklanması öncelik taşıyor. Ancak, tabii ki bu kararı da hatırlatma bağlamında söylemek durumunda kaldık. İçerikle beraber trafik verileri tabii, istendiği takdirde bunun ilgili yönetmeliklere, ilgili mevzuata da, yer sağlayıcılarının yükümlülüklerine yönelik ilgili mevzuata da atıf var basın kanunu tasarısında.

BAŞKAN – Tasarıda var ama Avrupa Adalet Divanının tehlikeli bulduğu ya da doğru bulmadığı husus içeriğin saklanması değil, bütün trafik bilgilerinin saklanması.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Trafik verilerinin saklanması, doğrudur.

BAŞKAN – Yani “trafik” deyince arkadaşlar, herhâlde buradaki benim anladığım şu: O siteye giren çıkan, onların kimlikleri, kimlik bilgileri anlaşılıyor değil mi, doğru anlıyoruz biz yani?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Doğrudur efendim, trafik verileri direktifi o hususta. Dolayısıyla, bu açıdan da yine biz bu kararı burada görüşümüzle zikretmekle beraber bunu hatırlatma bağlamında söyledik.

Onun dışında, dikkatimizi çeken bir husus da özellikle tasarinın 4' üncü maddesinin (2)' nci fıkrasında yayımlanan içeriğin ilk kez sunulmaya başladığı tarihin sürekli olarak yayımda kalması zorunlu hâle getirilmekte. Tabii, burada içeriğin sürekli güncellenebildiği, haber sitelerinin dinamik bir işlev de gördüğü düşünülerek, özellikle güncelleme tarihlerinin de bir şekilde burada bulunması gerekebilir diye değerlendirdik. Tamamen yine, AB müktesebatı dışında, bu konuyu özellikle belli bir adresin güncellenmesi hususlarını göz önüne alarak değerlendirdik.

BAŞKAN – Biraz teknik bir konu galiba, değil mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Biraz teknik bir konu ancak, şimdi, eğer bir hakaret suçu bir haber yoluyla işleniyorsa ve bu, çeşitli güncellemelerle sonradan ekleniyorsa suçun oluştuğu tarih açısından belki bir değerlendirme yapılabilir diye düşündük. Çünkü, bazen, biz de çeşitli içerikleri İnternet sitelerinde incelediğimiz zaman, hukuki sitelerde bile bazen değiştiğini görüyoruz o içeriklerin, nihai olmayan, özellikle yorum veya değerlendirmelerde. Dolayısıyla, kalıcı olmayabilir diye, güncellenebilir diye değerlendirdiğimizden çok teknik bir konu.

Bunun dışında, efendim, bir yer sağlayıcılık mevzuatına atıf yapılıyor kanun tasarısında. Tabii, bu mevzuat açıkça eğer varsa belki belirtmekte fayda olabilir diye düşündük. Çünkü yer sağlayıcılarına yönelik o süreç de dinamik bir süreç. Gerçi ona baktığımız zaman da zaten 5651' le de doğrudan, yakın alakalı.

Onun dışında efendim, belki son olarak yaptığımız değerlendirme açısından baktığımızda, özellikle Avrupa Birliği müktesebatında demin de bahsettiğim gibi, ortak pazarın işleyişi, sınırı aşan yayınlar bağlamında fikrî mülkiyet hakları bakımında eser tanımında belki bir değerlendirme yapabiliriz diye düşünerek o değerlendirmemizi ilettik. Çünkü, eser sahibi tanımına göre, görsel ve işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyen kişiler de dâhil edilmiş oluyor. Bu çerçevede, belki 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu' na göre tanıma bakmakta fayda vardır dedik. “Eser sahibi, eseri meydana getiren kişidir.” deniyor. Bu tamamen, belki telif hakkına yönelik ileride oluşabilecek sorunlarla alakalı olarak bu konuda dikkati çekmek istedik çünkü fikrî mülkiyet hakkı da yine önemli müktesebat alanlarından bir tanesi.

Saygılarımı sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Şunu anlayabilir miyiz: Bu kanunda Avrupa Birliği müktesebatını doğrudan ilgilendiren herhangi bir şey yok ama genel anlamda var. Ama Avrupa Birliği müktesebatına çok aykırı, açıkça aykırı bir husus da yok diyebilir miyiz?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Açıkça aykırı bir husus bulunmamaktadır efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, şimdi Komisyon üyelerimize ben söz vereceğim yalnız, şu hususu hatırlatmak isterim: Biz bütün toplantılarımıza biliyorsunuz, sivil toplum kuruluşlarını, ilgili sivil toplum kuruluşlarını çağırıyoruz. Bu çerçevede, bu toplantıya da 6-7 tane İnternet medyasıyla ilgili derneği çağırdık, maalesef hiçbiri bu toplantıya gelmediler. Bu hususu burada söylemek istiyorum. Bu derneklerin hepsini biz çağırdık, böyle bir konu görüşeceğiz diye, hepsine ulaştığından da haberdarız, bizzat görüşerek ama hiçbiri bu toplantıya itibar etmedi.

Şimdi ben Komisyon üyelerimize söz vereceğim.

Buyurun Pelin Hanım.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Ben kanunu daha iyi anlayabilmek için birkaç soru soracağım. Bir tanesi bu ceza davası prosedürleriyle ilgili. Mesela, İnternet' le ilgili, haber sitelerinde yapılan yayınlarla ilgili olarak işleyecek ceza davası prosedürü nedir, daha açık olarak bize anlatabilir misiniz yani anlayabilmemiz açısından; bu bir.

İkincisi: Vergi konusu. Bazı İnternet siteleri özel şirketler, mesela, bunların vergilendirilmesi filan bu şeyde herhâlde kapsama alınmadı. Bu konuda nasıl bir çalışma yürüyor veya böyle bir plan var mı? Soru tabii bunlar.

Üçüncüsü: Dediniz ki, yani ben öyle anladım, “İstenildiği takdirde İnternet siteleri bu kanuna bağlı olabilir.” Yani, opsiyonel gibi dediniz zannediyorum. O hangi maddede? Ben onun hangi maddede olduğunu tam olarak şey yapamadım.

Bir de bu, ABAD altı ay ile iki yıl arasında saklanmasına karşı direktifi iptal etmiş anlaşılır. Peki, Avrupa’da bu trafik verileri altı aya kadar saklanabiliyor mu? Bu, bu manaya mı geliyor? Bir de onu sormak istiyorum. Yani, ne kadar süreyle saklanabiliyor?

Bir de çocukların korunması, ırkçı söylemler, nefret söylemleri veya şiddeti özendiren, terör propagandası yapan sitelerle ilgili ne yapılacak mesela, ne olacak? Yani, bilgi almak istiyorum sadece.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Oktay Bey...

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Bu getirilen tasarı aasında, özellikle medya dünyamızda çalışan kesimi ciddi şekilde ilgilendiren bir hüküm içeriyor 1’nci maddesinde. O açıdan, tasarının medya dünyasındaki çalışanlara çok yararlı bir adım teşkil edeceğini düşünüyorum ve bu açıklığın, bu eksiğin giderilmesi konusunda gayret gösteren arkadaşlara da teşekkür ediyorum huzurunuzda. Umarım bu mesele yani çalışanların 5953, diğer ifadeyle 212 sayılı Yasa kapsamında çalışmalarını konusu tam olarak medya dünyasında yaşama geçer.

Bir iki rakamla santıyorum ki maksadımı daha iyi anlatabilirim Sayın Başkan. Bugün, medya dünyasında maalesef devletimizin resmî bir güvenilir rakamı yok ama bendeniz konuyla ilgili olarak çalışınca ulaştığım rakamı arz edebilirim. Medya dünyamızda yaklaşık 90 bin insan çeşitli kesimlerde çalışmaktadır. Bunlardan yaklaşık 75 bini veya 70 bini -bunlar takribî, tahminî rakamlardır onu tekrar arz edeyim- yazı işleri diye düşüneceğimiz, doğrudan doğruya gazetecilik parantezi içinde görev yapan arkadaşlardır. Bu arkadaşlarımızın da 1952 yılında ilk defa çıkan ve yürürlüğe giren 5953 sayılı Yasa -ki çok önemli- bağlamında bu arkadaşlardan ancak yirmide 1’i sosyal güvenceye sahip olarak gazetecilik yapmaktadırlar.

BAŞKAN – Yetmişte 1 mi 90 bin mi?

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Özür dilerim, beşte 1’i, yanlış ifade ettim efendim.

BAŞKAN – Hayır, 70 binin beşte 1’i mi, 90 binin beşte 1’i mi?

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Hayır, hayır 75’in, 75 kadar... Bu Yasa, örneğin teknik kesimde çalışanları kapsamaz, idari kesimde çalışanları kapsamaz.

BAŞKAN – Yazı işleri bünyesindekileri...

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) –O nedenle bir kısmı tabii medya dünyasında çalışanlar bütününe içinde değildir. Çalışanların, düzeltiyorum, yirmide 1’i kadarı...

OĞUZ OYAN (İzmir) – Beşte 1’i.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Yirmide 1’i, Hocam, hafızamı tazeleyeceğim yani Komisyona yanlış bilgi vermek istemiyorum ama yaptığım çalışma sırasındaki rakamlardan şu anda zihnimde yirmide 1 veya beşte 1 gibi bir şey tereddüt hasıl oldu. Şu ama esas itibarıyla Sayın Başkan önemli, çok önemli bir kesimi sosyal güvenceden yoksun olarak görev yapmaktadır. Bunun sonucu şudur: Medya sahipleri, kolay atılabilen, ucuz çalışabilen ve maalesef gazeteciji kaliteli bir şekilde yapma becerisinden mahrum olan arkadaşlarla bu işi sürdürürler. Devletimiz, bu yasalarla, bu hem 5953 hem 212 sayılı yasalarla -ki Sayın Genel Müdür de burada- medya sahibi ile çalışan arasında yazılı sözleşme yapılmasını emreder, yazılı sözleşmenin de yasayla getirilmiş güvenceleri koruması tabii. Yasa asıl olduğu için çalışana işini kaliteli, özgürce ve eğer patrone bir baskı gelirse veya yönetimden bir baskı gelirse istifa edip tazminatını alarak hayatını sürdürme imkânı verir. Bu çok önemli bir güvencedir; kapı önüne bırakılmama, tazminatsız ve işsiz kapı önüne bırakılmama güvencesini verdiği için gazetecilik dünyasındaki kalite arayışının temel çaresi de buradadır ama sevgili devletimiz, bunun içinde basın yayının da rolü var, valilerin rolü var, bu yasanın uygulanmasıyla ilgili kanunun verdiği görevi yerine getirmedikleri için ve medya sahipleri de bu yasanın getirdiği yükümlülükleri üstlenmek istemedikleri için, arz ettiğim gibi çok önemli bir medya çalışanı kesimi güvencesiz ve işyerinin esiri olarak görev yapmaktadırlar.

Sonra siz siyasetçiler, özellikle de iktidar sahipleri, bugünkü, dünkü, eski, daha öncekiler “Gazeteciler bu işi niye iyi yapmıyor?” diye şikâyet edersiniz, şikâyet edersiniz ama orada...

BAŞKAN – Siz de siyasetçisiniz Oktay Bey “Siz siyasetçiler.” demeyin yani. “Biz siyasetçiler...”

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Hayır, iktidar zatıalınızın...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Hayır, hayır... Muhalefet de buradadır, kendinizi de katmış oluyorsunuz, sadece bizi değil. Biz siyasetçiler diyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Evet, efendim, latife kısmı.

Buyurun lütfen.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Tabii.

Yani ezelden ebede, böyle ifade edeyim izin verirsiniz, özellikle iktidar sahipleri, yer yer haklı olarak, yer yer de çok haksız olarak şikâyet ederler ama haklı oldukları hususların tedavi edilebilmesi için, çalışanların belirli bir kaliteye kavuşturulması konusunda siyasi iktidarın kendisine düşeni yapması lazım. Onun da çözümü buradaki şu anda atıfta bulunulan 5953 sayılı Yasa'nın –ki diğer ifadeyle 212- bihakkın, sonuna kadar uygulanmasını sağlamak. Bu onu yine sağlamayacak. Niye? Çünkü yaptırımı fevkalade zayıf bir yasa çıktı o tarihte 1961' de yani 212 sayılı Yasa, yaptırımı fevkalade zayıftır, ben...

BAŞKAN – Siz o Mecliste var mıydınız efendim, o kararda?

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Hayır, o bizden önce çıktı Millî Birlik Komitesinin çıkarttığı kanundur, 4 Ocak 1961 tarihli. Benim katıldığım Meclis 6 Ocak 1961' de göreve başladı.

Şimdi, buradaki eksiğin giderilmesine ilişkin bir cümle daha söyleyeyim, izin verirsiniz tasarının diğer konularıyla ilgili ve hükümleriyle ilgili değerlendirmeyi kısa tutmaya çalışarak konuşayım.

Sayın Başkan, şu anda aile ve sosyal vesaire vesaire komisyonunda bu konuyla ilgili 5953 sayılı Yasa'yla ilgili teklif var fakat üzgünüm, herhangi bir şekilde raftan indirilip gündeme getirilmiyor. Getirilse, tekrar ediyorum, arz ediyorum, Komisyonun dikkatine sunuyorum, şikâyetlerinizin ve sizden sonraki iktidarların şikâyetlerinin, medyayla ilgili şikâyetlerinin çok önemli bir bölümünü kolaylıkla kaldıracaksınız ve yükümlülük sizinle, benimle, Ahmet'le, Mehmet'le ilgili bir yükümlülük de değil, doğrudan doğruya medya sahibi ile gazeteci arasında, çalışan arasındaki ilişkinin düzenlenmesi suretiyle olacak. Bu tabii, siyasi iktidarların, siyasi tercihlerine kalmış bir husus.

Gelelim şimdiki bu yasa tasarısına Sayın Başkan. Şimdi, bir 3'üncü maddede "...görsel ve işitsel içerikleri kaydeden ve düzenleyenleri..." diye bir ibare ekliyor yasa tasarısı. Neye? Şu anda yürürlükte bulunan ki iyi bir yasadır Basın Yasası, 2004 yılında çıkmıştır, Sayın Beşir Atalay'a giyabında da teşekkürlerimi ifade etmek isterim. Dünyadaki basınla ilgili yasaların bendenizin bildiğim en iyisidir diyebileceğim kadar demokratik ve iyi bir Basın Yasası vardır, 5187. Ancak, yakın günlerde çok önemli bir iki hüküm maalesef yüce Meclis tarafından tahrir edildi. Ona da artık herhangi bir yerde "Bizim çok güzel bir yasamız var." deme şansımız elimizden gitti. Onu arz ederim yeri gelirse.

Şimdi, burada, haber ajansları vesaire yani şeyi sayıyor madde, diyor ki: "Şunlar şunlar şunlar bizim açımızdan Basın Kanunu'nun içinde sayılır." Tamam, neler sayılır? "...ve İnternet haber siteleri." yani 5187'ye tabi hâle geliyor. (ı) bendine "görsel ve işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni" ibaresini ekliyor. Ne gerekçesinde böyle bir ibarenin eklendiğine ilişkin bir ifade var ne de bu ifadenin hangi anlama geldiğini bendenizin bildiğim Türkçe bana söylemiyor, anlayamıyorum. O konuda sanıyorum ki Genel Müdürlüğün veya hazırlayıcıların, bunun "görsel ve işitsel içerikleri kaydeden ve düzenleyen" deyince kimi bu yasanın kapsamı içine aldığıni bilmeye ihtiyaç var gibi geliyor bendenize, onu arz etmek istedim.

Sayın Başkan, burada haber servisi yapan İnternet sitelerinin Basın Yasası kapsamı içine girmesi zaten temel bakış, ona ilişkin hüküm var. Nerede? Yine arz ettiğim 3'üncü maddenin sonuna eklenen (m) fıkrasında. Burada, politikacıların, bendenizin de dâhil olmak üzere web sitelerimiz var, web sitelerimize haber koyuyoruz. Diyoruz ki işte, Ahmet Bey geldi, Mehmet Bey bilmem ne yaptı. Bunlar haber. Ha, ne haberi? İşte, artık iletişim özgürlüğü dünyasında yaşadığımızı göre herkesin bir medya organı sahibi olması fevkalade kolay. E, haber sitesi diyor ise burası, acaba bu haber sitesinin içine o web siteleri girecek mi, belli değil. Sayın Genel Müdür gerçi bir beyanname vermekten söz etti ve beyanname verildiği zaman bazı şeylerin -resmî ilan almak filan gibi, zannediyorum onu kastetti- bunun bazı getirileri olacağını ifade etti ama bu yasa öylesine ağır yaptırımı da yanında getiriyor ki beyanname veren, ben haber sitesiyim diyen zatı tutuyor, savcıya mavcıya da değil, devletin güvencesiz bir -TİB Başkanı sıfatlı- memurunun tamamen hegemonyası altına itiyor. Eğer o TİB Başkanı dediğimiz zat kaşını kaldırırsa yandı buradaki haber sitesi sahibi çünkü yine bu yasa, Sayın Başkan, 7'nci maddesi -ki Avrupa Birliği Bakanlığından gelen arkadaşımız değindi- orada, haber sitesinde çalışan gazeteciyi -işte, basın kartı verecekler, artık "gazeteci" diyecekler, 212'ye tabi olursa, inşallah olacak- tamam, o gazeteciyi neredeyse mahalledeki fırıncıya söyleyip eklemek almaktan bile mahrum edecek yetkiyle donatıyor TİB Başkanını. Niye? Hakkında soruşturma açılmış ise veya sorumluları...

Bakınız, şöyle söylüyor: “Sorumluları hakkında adli makamlarca kovuşturulmaya başlanması veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığın...” Burada memurun eline geçiyor sözünü... Az önce arz ettiğim, memur beyin eline geçiyor yetki. “...Telekomünikasyon İletişim Başkanlığınca tespit edilmesi durumlarında İnternet sitesi için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile basın kartına ilişkin haklar ortadan kalkar.” E, hani, hepimizin her yerde hukuk mukuk dediğimiz zaman savunduğumuz “masumiyet ilkesi” diye bir ilke eğer ayakta tutulacaksa, böyle bir şey kabul edilebilir mi? Memur bey orada, şu veya bu sıfatlı, talimatı verdi, “Şu bilgiyi bana vermedin veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırı bir hareketin var senin.” dedi, “O web sitesinde, haber sitesinde çalışan gazetecinin veya bu olaydaki muhatap olan kişinin basın kartını da al.” Akreditasyondan söz ediliyor şimdi. “Artık akreditasyon hakkını da kaybettin. Sen haber de takip edemezsin, sen işini de yapamazsın, resmî ilan da alamazsın.” Niye alamayayım? Kim haklı? Kim biliyor? Böyle bir şey olabilir mi? Bu, tamamen -çok üzgünüm, bu kelimeyi lütfen kimse alınarak dinlemesin- “despotik” bir yapıyı mevzuata dâhil ediyor.

BAŞKAN – Burada yalnız bunların mahkemeye götürülmeyeceğine ilişkin bir şey yok yani. Denetime tabi bu kararlar yani.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, mahkeme her yerde var da, bade harâbil Basra, Basra harap olduktan sonra, siz gidin mahkemeye, alabilirseniz sonra, işte az önce hanımefendinin kısa ifadesiyle ben de aktarayım, ABAD orada var, AİHM öbür tarafta, var. Gidebilirseniz AYM de burada var da bade harâbil Basra.

Şimdi, hukuk devleti buna imkân vermeden çözüm arayan devlet olmak gerekir.

Sayın Başkan, ben bu kadarla keseyim.

BAŞKAN – Efendim, yo, kesin diye söylemiyorum. Sizi dinlemek güzel.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – İstirham ederim.

BAŞKAN – Yalnız, bizim bu Avrupa Birliği Uyum Komisyonu olduğumuzu ve biraz bu gözle daha çok çalışmamız gerektiğini izin verirsiniz zâtlarinize hatırlatmak isterim ama sizi dinlemekten zevk alıyoruz, onu da söyleyeyim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – İstirham ederim. Bendeniz düşüncelerimi arza fırsat verdiğiniz için size müteşekkirim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Yeri gelirse belki bir vesileyle bir iki dakikanızı daha alırım.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Ayşe Hanım.

AYŞE ESER DANIŞOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu kanunla İnternet haberciliğinin Basın Kanunu çerçevesinde düzenlenmesini konuşuyoruz. Avrupa Birliği Bakanlığının değerli bürokratlarına da burada teşekkür etmek istiyorum, o görüşlerden de yararlandım.

Şimdi, İnternet haberciliği ve bu nitelikteki diğer yayınlar Avrupa Birliği müktesebatı kapsamında doğrudan direktiflerle düzenlenmiyor. Avrupa Birliği Bakanlığımız da bu yönde zaten görüş verdi ama burada bizim düzenlenmiş olduğumuz kanunların orada bir özel direktif yok diye ona tam olarak karşı gelip gelmemesi noktasında hani bir değerlendirme yapmak bu noktada bence doğru değil çünkü burada düzenlenen kanunların uyması gereken kriterler işte Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, Paris Şartı, ifade özgürlüğü, basın özgürlüğüyle ilgili müktesebat yani temel hak ve özgürlükler çerçevesinde ifade ve basın özgürlüğünü güvence altına alan maddeler ve müktesebat. Bununla çatışır nitelikte olmaması hususunda incelemeler, görüşler bildiriyoruz.

Ben kendi görüşlerimi kısaca aktarayım. Benzer noktalarda Sayın Oktay Ekşi'yle aynı kaygıları taşıyorum.

Şimdi, tasarının maddelerine kısaca bakarsak yine 3'üncü maddede, bu “eser sahibi” tanımının görsel ve işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyen kişiler olarak yapılması, yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyuyor benim görüşüme göre.

Şimdi, 3'üncü maddede İnternet ortamında haber ya da yorum niteliğinde yazılı, görsel ve işitsel içeriklerin sunumuna, süreli yayınlara “İnternet haber sitesi” denileceği belirtiliyor ancak bu tanımın İnternet haberciliği için yeterli kapsamda olmadığı açık çünkü günümüzde web sitelerinden bağımsız bloglar var, sosyal medya aracılığıyla paylaşılan çeşitli bilgiler var, İnternet üzerinden yayın yapan radyolar var. Bu “süreli yayın” tanımlamasının da yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. İnternet haberlerinin içeriğinin sürekli değişmesinden dolayı burada bir sıkıntı olacağını görüyorum.

4'üncü maddeye baktığımız zaman, yine belirtildiği şekliyle “İnternet haber sitelerinde bir içeriğin İnternet'te ilk kez sunulmaya başlandığı tarih, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir.” denilmektedir. İnternet haberciliğinin anlık haberler girilerek yapıldığı ve istenildiğinde düzeltilebileceği düşünüldüğünde, sürekli güncellemeler yapılarak hazırlandığı bu

sitelerin düşünülürken, haberlerin güncelleme zamanında girilmesi haberin geçerliliği ve güvenilirliği açısından daha uygun olabilir diye düşünüyorum. Bu ayrıntının da tasarıda olması belki değerlendirilebilir.

Tasarının 6'ncı maddesinde yazılı basın için belirtilen yayın durdurma mekanizması İnternet haberciliğinin dışında tutulmuş. Bu olumlu tabii ama 7'nci maddede yayım durdurmanın yerine basın kartına ilişkin hakların ortadan kaldırılması, resmî ilan ve reklamlardan mahrum bırakılması gibi tedbirlerden bahsediliyor. Burada direkt yaptırım söz konusu. Hiçbir geçici tedbirden bahsedilmiyor. Bu, yargısız infaz gibi bir düzenleme. Burada yargı kararı yok ve TİB ve doğrudan bağlı olduğu Başbakanlık gerekli gördüğü takdirde gazetecilerin basın kartını iptal edecek ve reklam gelirinden mahrum bırakmak suretiyle istediği İnternet sitesinin, yayın organının yayın hayatına son verme gücüne sahip olacak. Burada bu maddenin de Avrupa Birliği müktesebatı ve temel haklar düşünülürken, yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bir de 8'inci maddeden bahsedeceğim: Basılı eserlere benzer bir teslim yükümlülüğü İnternet haber siteleri için de düzenleniyor. Yayın içeriklerinin aynen korunması ve gerektiğinde talep edilen yetkili merciye teslim edilmesi şeklinde yeni bir fıkra eklenmiş durumda tasarıyla.

Şimdi "yetkili merci" ibaresi tabii soyut bir tanımlama, kim olduğu belli değil yetkili mercinin. Avrupa Birliği uygulamalarına baktığımız zaman böyle bir uygulama olmadığını görüyoruz, hiçbir Avrupa Birliği ülkesinde rastlanmıyor. Ayrıca, işte, Bakanlığımızın belirttiği 2006/24 sayılı Direktif kapsamında işte bu trafik verilerinin altı aydan iki yıla kadar saklanmasına ilişkin hüküm, Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından da ifade özgürlüğü, özel hayatın gizliliği, hukukun üstünlüğü ve orantılılık ilkeleri temelinde hükümsüz kılınmış daha sonra. Bu da basın özgürlüğüyle bağdaşmıyor diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Ali Bey...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Şimdi, açıkçası, ben de, Ayşe Hanım'a bu İnternet gazeteciliğinin tanımı konusunda katılıyorum, çok sık ve bence sıkıntılı bir tanım, onun daha da genişletilip güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

İnternet gazeteciliği çok sıkıntılı bir gazetecilik, gerek tanımlar ve sınırlar, özellikle de standartlar ciddi bir şekilde oluşturulmadığı sürece milyonlarca gazeteci üretmiş olacağız. Çünkü okuduğum kadarıyla, İnternet gazeteciliği yapan -yani bir İnternet haber sitesi açıp, orada birkaç tane devşirme köşe yazarı oluşturup, birkaç da sağdan soldan haber derleyip yayınlarsa- bu gazeteci kimliğine kavuşuyor görebildiğim kadarıyla ki zaten, bizim Avrupa sürecinde çok ciddi anlamda karşımıza çıkan bir tutuklu gazeteciler sorunu var. Oradaki kendini "gazeteci" diye tanımlayan, İnternet gazeteciliği yaparak, ne bileyim, çeşitli suçlara da bir şekilde bulaşacak olan, hakkında bireysel de olsa, kişisel davalar da açılmış olsa o kimlikle herhangi bir tutuklama veya yargılama sürecine dâhil olacak gazetecilerin bize Avrupa Birliği sürecinde son derece sıkıntı yaratacağını ve sayıda ciddi bir artış olacağını düşünüyorum. Bu anlamda, İnternet gazeteciliğinin standartlarının çok iyi belirlenmesi ve ciddi bir denetim mekanizmasının -bizde genelde denetim mekanizması çok zayıf olduğu için o süreç yolunda gitmez ve standartlar aşılır, çeşitli sıkıntılar oluşur- ciddi anlamda bir denetim mekanizmasının da oluşturulması gerektiğini düşünüyorum. Mesela, bilmiyorum, İnternet gazeteciliği yapanlara "gazeteci" tanımı vereceksek bunlara sarı kart, sarı basın kartı da verilecek mi mesela, onu da bilmek isterim çünkü zaten şu aşamada ben sarı basın kartının kriterlerini karşılamadığı hâlde birçok insanın sarı basın kartı sahibi olduğu kanaatindeyim. Ne bileyim, neredeyse sokaklarda gazete dağıtıcılarının bile sarı basın kartı olması söz konusu. Öyle durumlar var. Bu da, dediğim gibi, özellikle Avrupa Birliği sürecinde bizim karşımıza çok ciddi sıkıntılar çıkartıyor. O anlamda, hem standartların, kriterlerin çok iyi oturtulması lazım hem de ciddi bir denetim mekanizmasının oluşması lazım. Bence her bir "domain name"i -ismi- alıp ondan sonra birkaç görsel ve haberi paylaşarak birkaç tane de devşirme yorumcu ile yola devam eden herkesi İnternet gazetecisi olarak kabul etmememiz gerekiyor. Daha ciddi, daha, ne bileyim, Avrupa normlarını -bilmiyorum, Avrupa'daki karşılığı nedir İnternet gazeteciliğinin- iyi inceleyerek ciddi bir standart, kriter ve denetim mekanizması oluşması lazım.

Bu arada, ben, Avrupa içerisinde -antrparantez, konu tutuklu gazetecilere de değinmişken- özellikle İngiltere ve Fransa'da tutuklu gazetecileri araştırıyorum. Bu konuda ciddi anlamda bilgiye bir erişim sorunu var. Örneğin Fransa'dan "İşte, bizim vatandaşlarımızın bireysel şeyi olduğu için, mahremiyet içeren bilgi olduğu için bu tutuklu gazetecilerle ilgili bilgileri sizlerle paylaşamayız." diye bir cevap aldık. İngiltere'de mesela araştırıyoruz. Orada da -bize gönderilen İngiltere'de- veya Avrupa basınında da İngiltere'deki tutuklanmış gazetecilerle ilgili gazete linklerinden öte bir bilgi erişimine ulaşamıyoruz. Bu anlamda da Komisyonumuza bu bilgiyi sunmuş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Yıldırım Bey...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle...

BAŞKAN – Affedersiniz...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Buyurun.

BAŞKAN - Arkadaşlar, ben bu söz sırasını buradaki işarete göre veriyorum. Kim önce basmışsa o bana işaret ediyor, sıraya koyuyor burası, ben ona göre veriyorum. Onu bilgilerinize sunmak istedim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Özür dilerim, Sayın Başkan, zaten usul açısından da İç Tüzük bu yaptığının doğru olduğunu söylüyor, İç Tüzük de bunu emrediyor.

BAŞKAN – Zaten, yani sadece arkadaşlara bilgi açısından, yani niye oradan oraya geçiyorum, onu bilsinler diye.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Sıraya girmek için Oktay Bey tekrar bir basın.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Pardon Hocam...

OĞUZ OYAN (İzmir) – Sıraya girmek istiyorsanız basmanız gerekiyor...

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Farkındayım Hocam.

BAŞKAN – Evet, Yıldırım Bey, buyurun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle, yeni toplantı salonumuzun tüm Komisyon üyelerimize ve çalışma arkadaşlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, bu yasa tasarısı üzerinde emek vermiş tüm değerli bürokratlarımızı ve sunum yapan değerli genel müdür ve yardımcılarımızı, ben, öncelikle tenzih etmek suretiyle, tüm Komisyon üyelerimizin affına ve hoşgörüsüne sığınarak bir tespitte bulunmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yani çok vahim olmadıkça -bazı çelişkiler- ben genelde söz almıyorum. Fakat şimdi daha madde 1'i okuduğumuz zaman -tabii hukukçu arkadaşlarımız da var aramızda, kendilerinden de özür diliyorum, onlara karşı mesleki bir yorumda bulunmuş olmak istemem ama- bakın ne diyor burada, son cümle, işte "haber ve fotoğraf ajansları" ibaresi şöyle değiştirilmiş: "Haber ve fotoğraf ajansları ve 5187 sayılı Basın Kanunu'na tabi İnternet haber sitelerinde..." Buradan çıkan anlam şu: Haber ve fotoğraf ajansları kayıtsız ve şartsız kapsam altına alınıyor fakat İnternet haber siteleri, eğer 5187 sayılı Basın Kanunu'na tabi olmuşlar ise kapsam altına alınıyor.

Şimdi, buradan ortaya çıkan zafiyet şu arkadaşlar: 5187 sayılı Basın Kanunu'na tabi olup olmamak da gönüllük esasına bırakıldığına göre, o zaman, bir İnternet haber sitesinin, bu Basın Kanunu kapsamına girmesi için hiçbir neden yok. O nedenle, zaten davetlilerden 6 tane dernek başkanı teşrif etmemişler. Neden, çünkü burada kendilerini ilgilendiren bir şey yok. Açıkçası, bu cümleden sonra -dikkat ediniz- madde 3'ten itibaren tüm maddeler istisnasız olarak 5187 sayılı Kanun'a atıfta bulunarak devam ediyor. Madde 3'ten itibaren her biri "5187" kelimesiyle başlayan ve bu maddeye, bu Kanun'a atıfta bulunarak yapılan kurgu daha baştaki bu yanlış ifadeden dolayı neredeyse yok hükmünde. Yani özetle şunu demek istiyorum: Madde 3'ten itibaren tüm maddelerde 5187'ye uymayanlara hangi yaptırımların uygulanacağı yazılmış. Ama buna başvuru gönüllülük esasına göre tanzim edildiğinden ve bu da buna başvurmak zorunda kendini hissetmeyenleri hiç ilgilendirmediğinden, o zaman bütün bunlar yaptırım dışında kalmış. Bu, birinci önemli zafiyet bu tasarıyla ilgili.

İkincisi şu arkadaşlar: Şimdi, tanımlarda da bir eksiklik var. Bakınız, "İnternet" demek "inter" kelimesi Latince kökenli bir kelime "arasında" demek, yani "net"ler arasında, yani kullanıcılar arasında. Ama bir de "İntranet" kavramı var. "İntra" da içinde demek Latince. Dolayısıyla bir "net" in içinde yani demek ki İnternet içinde ikinci bir İnternet de kurulabilir, buna "İntranet" denir. Nitekim, Türkiye Büyük Millet Meclisimizde bir İntranet vardır. Dikkat ederseniz burada İntranet lafı hiç geçmiyor. O bakımdan, şimdi, bütün bu teknolojik ve terminolojik zafiyetleri dikkate aldığımız zaman, bir başka zafiyet daha ortaya çıkıyor, o da şu: Yurt içindeki ve yurt dışındaki servis sağlayıcılarla ilgili ayırım yapılmamış.

Arkadaşlar, şimdi, "İnternet haber sitesi" dediğimiz sitelerin büyük bir kısmı yurt dışındaki servis sağlayıcılardan hizmet alıyor ve yurt dışındaki servis sağlayıcılardan hizmet alan bu haber sitelerine nasıl bir yaptırım uygulayacağız kapsam altına alsak bile?

Yani servis sağlayıcı "server"lar yurt içinde değil ki. Aynen Twitter gibi, Facebook gibi dışarıdaki "server"lar bunları bir şekilde yayınladığı için bunlarla ilgili yaptırım koysak bile uygulanabilirliği yok.

Şimdi, tabii, son olarak şunu ifade edeyim: Açıkçası, bir yasanın gönüllülük esasına tabi olmasını benim yasal mantığım çok fazla kabul etmiyor. Bir yasada eğer gönüllülük esası varsa, bu, sadece yönetmelikte ifade edilebilirse anlam kazanır. Yani bir yasanın gönüllülüğe tabi bölümleri var ise veya olması gerekiyorsa, bu, yönetmelikte açıklanır ama bir yasanın gönüllülüğe tabi olması o yasanın otomatikman birilerine uygulanacağı, aynı konumda olan başka birilerine uygulanmayacağı anlamına gelir.

Özetle; bu 5187'ye atıfla yapılan bu düzenlemeler ve yaptırımlar müracaata dayalı olarak yaptırımları öngördüğü için, müracaat da zorunlu olmadığı için arkadaşlar, yani affınıza sığınarak söylüyorum buradaki hükümler yok hükmünde; dolayısıyla bunların uygulanabilirliği pratikte yok. Onun için benim sizlerden ricam şu: Yani açıkçası, bunu bir eleştiri olarak kabul etmeyin ama bir şey yapıyorsak, bunu eskilerin tabiriyle efradını cami ayyarını mâni yani içinde olması gerekenlerin tamamını kapsayan, içine girmesine gerek kalmayanların tamamını dışarıda bırakan bir mantıkla, yani bir matematiksel mantıkla bunu, bu metni düzenlememiz lazım; aksi hâlde çok güzel bir şey hazırlamış olmak isterken aslında hiç de farkında olmadan çok başka bir şey hazırlamış duruma düşebiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, yine açığımızı buldun yani Yıldırım Bey.

Sorusu şu; diyor ki: "Beyanname vermeyen İnternet siteleri yayına devam ediyorsa onları ne yapacağız? Suç işlerse kim hesaba çekecek onları?" gibi bir soru soruyor Yıldırım Bey.

Afif Bey, buyurun efendim sıra sizde.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de oradan, son cümlelerden hareketle başlayayım, notlarımın içinde vardı.

Şimdi, gönüllülük demek beyan vermek anlamına mı geliyor? Beyan vermediği zaman binlerce İnternet sitesi olursa hiçbir şekilde herhangi bir müeyyideye, herhangi bir sorumluluğa tabi değildir anlamı çıkıyor mu?

İkincisi; mevcut yasada, 5187, Basın Kanunu ki Sayın Ekşi "Son zamanlarda yapılan bir iki tahrifatın dışında dünyanın en iyi yasasıdır." demişti. Mevcut yasada bu tasarıyla herhangi bir değişiklik öngörülüyor mu sadece İnternet haberciliğinin bu yasaya adaptasyonu içeriği, dâhil edilmesinin dışında? Gerçi bir hususu zannedersen yine Sayın Ekşi ifade ettiler. Bu Basın Yasası'nın 2'nci maddesinin (1) bendinde "Eser sahibi" diye bir tanım var. Burada şöyle deniliyor müsaade ederseniz okuyayım: "1) Eser sahibi: Süreli veya süreli yayının içeriğini oluşturan yazıyı veya haberi yazanı, çevireni veya resmi ya da karikatürü yapanı." Buraya şöyle bir şey ilave ediyoruz bu tasarıyla: "Görsel ve işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni" Bu, doğrudan bütün basını ilgilendiren bir husustur. Bunun dışında herhangi bir ilave bir husus var mı mevcut Basın Yasası'na bunu öğrenmek istiyorum.

Bir başka husus; her ne kadar AB müktesebatında doğrudan doğruya bununla ilgili herhangi bir direktif yok ise de, diğer Avrupa Birliği ülkelerine baktığımız zaman "İnternet yayıncılığı basın yasasının bir parçası mıdır?" ise bu neleri kapsıyor, müeyyideleri nedir, hakları nedir? Bu hususlarla ilgili bilgi verirseniz memnun olacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Nazmi Bey, buyurun.

NAZMİ GÜR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu yasa tasarısına birkaç ilke açısından bakmak gerekir diye düşünüyorum. Birinci çıkış noktamız, bence düşünce ve ifade özgürlüğü konusu olmalıdır. Özellikle, söz konusu basın olunca bu konuda atılacak her adımı bu ilke doğrultusunda göz önünde bulundurmamız gerekiyor.

İkinci temel konu, basın ve yayıncılık özgürlüğüdür. Bu konuda da özellikle Türkiye'nin sabıkalı bir geçmişinin olduğunu düşünürsek yapacağımız her değişikliğin ya da yapacağımız her düzenlemenin bizi geriye götüren değil ama ileriye taşıyan bir özellik taşıması kaçınılmazdır.

Tabii, bunlardan da çok daha önemli bir ilke var ki o da halkın haber alma hakkıdır. Bu, hiçbir koşulda kısıtlanmaması gereken bir haktır ve yapılacak bütün düzenlemelerin bu ilkeler çerçevesinde göz önünde bulundurulması gerekiyor.

Peki, bunları neye göre yapacağız? Tabii Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi bu konuda aslında bir zorunluluk ortaya çıkarıyor ve yapacağımız bütün yasaların, bütün düzenlemelerin buna uygun olması gerekiyor. Bu da yetmiyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatları var bu konuda. Özellikle Türkiye'den giden bireysel başvuruların, basın

özgürlüğüyle ilgili, yayınlama özgürlüğüyle ilgili, haber alma hakkıyla ilgili içtihatların yoğunluğunu göz önünde bulundurmak bizim için zorunluluklardan birisidir.

Yine Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı da, üyesi olmak istediğimiz, aday ülke olduğumuz bir birliğin bu kriterlerini de bizim göz önünde bulundurmanızın faydası vardır.

Ben, Sayın Oktay Ekşi'nin kaygılarından yola çıkarak bu konuda özellikle eleştiri yapmak istiyorum. Şimdi, bizim özellikle idareye yargı denetiminden önce tanıdığımız bu kadar yoğun bir yetki, bu kadar yüksek bir yetki ya da kapsamlı bir yetki ileride sorunlara yol açabilir. Bugünkü iktidar sahiplerine pekâlâ yarıyor olabilir, bugünkü durumu kurtarıyor olabilir ama Avrupa Birliği yolunda ilerlemek isteyen Türkiye, işte 10'uncu Fesil'a dayalı olarak Avrupa İnsan Hakları, Avrupa Birliği Bakanlığının bir esaslı eleştirisi var. Bu konuyu bizim göz önünde bulundurmanız gerekiyor. Yani burada hukukun üstünlüğü temelinde yargı denetimini esas alan, yani TİB Başkanının karar almasından önce yargı mekanizmalarını devreye sokacak bir durumu göz önünde bulundurmanız gerekiyor; aksi takdirde bu, Demokles'in kılıcı gibi, bir tehdit gibi kalır. Bir taraftan, olumlu bir yasa yapıyoruz, olumlu bir düzenleme yapıyoruz, İnternet gazeteciliğini gönüllülük esaslı olsa bile bir kapsam içine alıyoruz, onları meslek grubu içinde dâhil ediyoruz, tanımlıyoruz ama öbür taraftan da, bu haklarını bir anda yok edecek bir TİB Başkanının kararını iki dudağı arasına bırakıyoruz. Bu, bence son derece sakıncalı bir durumdur. Bende Ayşe Hanım gibi Avrupa Birliği Başkanlığına gerçekten teşekkür ediyorum çok esaslı bir değerlendirme yaptılar ve bizi de aydınlatan bir değerlendirme. Bu değerlendirmeyi de göz önünde bulundurarak ilgili uyarıların dikkate alınması gerektiği düşüncesindeyim.

Tabii, biz yasaları yaparken kavramları muğlak bırakmamız, özellikle Sayın Ramazanoğlu'nun son cümlesiyle yaptığı eleştiri -ben de katılıyorum kendisine- son derece önemli. Muğlak bırakmamamız gerekiyor; somut, elle tutulur duruma, gözle görülür duruma getirmemiz gerekiyor. Bu konuda özellikle gazetecilerin, İnternet gazeteciliği yapan gazetecilerin iş güvenliğini de, sadece sözleşmeye değil ama iş güvenliğini de sağlamak gerekir diye düşünüyorum. Bu konuda, biraz önce söylediğim gibi akredite olan İnternet yayıncılığının gelişmesi ve nihayetinde düşünce ve ifade özgürlüğü, basın-yayın özgürlüğü, haber alma hakkı ilkeleri çerçevesinde bizim geleceğin medyası diye göreceğimiz İnternet'in, İnternet yayıncılığının esaslı bir yasasını, çerçevesini hazırlamak durumundayız diye düşünüyorum. Böyle geçici pansumanlarla, kısmi yamalarla olacak şey değil, daha kapsamlı bir yayıncılık, bu konuda bir yaklaşım bu yayıncılığı geliştirebilir. Çünkü artık, işte, Amerika'da, Avrupa'da da basılı yayının, özellikle gazete tarzı basılı yayının giderek yok olduğu, kimi önemli gazete ve dergilerin artık İnternet yayıncılığına geçtiğini de düşünürsek bu konuda biraz da kapsamı da genişletecek şekilde, geleceği de göreceği şekilde bir İnternet yayıncılığının olması Türkiye'nin de çıkarınadır, hepimizin çıkarınadır.

Ben esas olarak, yapılan değişikliği olumlu olarak görüyorum hem İnternet yayıncılığı açısından hem de çalışanlar açısından ciddi bir katkı sağlayacağını düşünüyorum ama öbür yandan da İnternet medyası üzerinde bir tehdidin bulunması, Demokles'in kılıcının bulunması, TİB Başkanının bu kadar da aşırı yetkilendirilmesini de büyük bir sakınca olarak görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, biz teşekkür ediyoruz.

Basılı yayını kaldıran bazıları tekrar basılı yayına dönüyorlar yalnız Nazım Bey, biliyorsun değil mi, tekrar dönüyorlar. Neticede, kâğıt kokusu hoşumuza gidiyor.

NAZMÎ GÜR (Van) – Ama, kaçınılmaz olarak İnternet yayıncılığı öne geçiyor.

BAŞKAN – Elbette, elbette...

Efendim, bir hususu tekrar bilgilerinize sunmak istiyorum: Burada yapılan bütün konuşmalar kayıt altına alınıyor ve bunlar, burada dile getirilen bütün fikirler bizim raporumuzda gözükecek, oraya dercedilecek. Bu konuyu da bilgilerinize sunmak istiyorum.

Tabii ki biz bu raporumuzu ana komisyon olan Adalet Komisyonuna göndereceğiz ve burada bir düzenleme yaparsak onları doğrudan, yapmazsak da bu fikirlerimizin orada göz önüne alınmasını talep edeceğiz.

Söz Oğuz Hocada efendim.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, burada arkadaşlarımızın çoğu çok değişik sorular yönelttiler. Belki aslında onların yanıtını alıp sonra devam etseydik, daha ilk konuşmacıdan itibaren sorular yöneltildi... Ben de ne yazık ki konuşmamdan sonra ayrılmak zorundayım, o soruların yanıtını da alamayacağım ama burada madem kayıtlara giriyor, sonra bakarız.

BAŞKAN – Tabii, tabii...

OĞUZ OYAN (İzmir) – Ben, benden önce konuşan arkadaşların, özellikle Oktay Bey’in, Ayşe Hanım ve Nazmi Bey’in görüşlerine büyük ölçüde, “yorumlarına” diyeyim, katılarak birkaç şey söyleyeyim.

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Bir de iktidara katıl, ne olur?

OĞUZ OYAN (İzmir) – Sizin de sorularınıza katıldım zaten, yorumlarda ayrılıyoruz.

Şimdi, gerçekten, Nazmi Bey’in getirdiği üçlü ilkesel sınıflama önemli, ben onları tekrarlamayayım ama şunu söyleyeyim: Türkiye’de yazılı ve görsel medya üzerinde ağır baskıların olduğu bir dönemden geçiyoruz. Belki “Bu, Türkiye’nin değişik dönemlerinde, eskiden de vardı.” falan denilebilir ama bunun çok kapsamlı bir hâle geldiği, çok sistematik hâle geldiği ve bir iktidar medyasının büyük ölçüde oluşturulduğu bir dönemden geçiyoruz. Medya üzerinde, görünür görünmez baskılar var; hukuki, gayrihukuku veya ekonomik baskılar var. Dolayısıyla bu ağır yani hukuki olmasa da ağır sansür, otosansür koşulları ve iktidar yanlısı yayın yapmaya zorlayan ekonomik birtakım ilişkiler seti, aslında, Türkiye’de basın ya da medyanın nefes alabilmediği tek yer olarak bize sosyal medyayı gösteriyor. Sosyal medya, özgürlüklerin aslında bir şekilde bu baskılardan firar ettiği bir alan olarak duruyor. Şimdi, bunu, bu alanı aşırı denetimci anlayışlarla denetime almak çok tehlikeli, kaygı verici bir sürece götürür.

Tabii, 1’inci maddede getirilen yani gazeteciliği sosyal medyaya da yaymak vesaire -bununla ilgili soruları tabii yanıtlamak lazım- iyi bir şey ama bunun uygulanabilirliği bir tarafa, getirilen yaptırımlar verilen havucun çok ötesinde yani sopalara daha fazla ve metinde, havuçtan daha fazla sopa var -o yüzden de- ve üstelik çok belirsizlik var. Ve burada söylendi yani bir bürokratik kuruma, TİB’e bir yargı görevi, yargı süreci sonuçlanmadan müdahale etme ve yaptırım uygulama imkânı veriliyor. Bu, çok tehlikeli bir şeydir. Yani, bunda, sanıyorum hepimiz anlaşabiliriz yani bunun bir şekilde engellenmesi lazım. Yani, keza -Mehmet Bey bahsetti- bu yönetmelik meselesi ortada yok yani o basın ilan, reklamın nasıl dağıtılacağına ilişkin şeyler, kodlar ortaya konmadan yasa... Yani, biz yarı mamul yasa çıkarıyoruz yani sossuz makarna yapıyoruz, daha sonra, sosun nasıl olacağına göre o makarnanın adı bile değişir yani dolayısıyla...

Şimdi, AB müktesebatı açısından da bu yasanın gerekli olduğuna dair bir işaret yok. Burada, dolayısıyla, AB Bakanlığı da doğru tespitler yapmış yani Avrupa Birliği’nde çocuk pornosu ve ırkçılık gibi alanlar dışında yaptırımcı bir anlayış yok.

O nedenle, bunun tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini biz düşünüyoruz ve bu hâliyle bu yasaya muhalefet şerhi koyacağımızı bugünden bildiriyoruz. Bunun için de zamana ihtiyacımız... Ne kadar zamanımız olur? Salı günü galiba şeye gidiyor.

BAŞKAN – Hocam, salı gün ana komisyon toplanacak.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Pazartesiye kadar...

BAŞKAN – Dolayısıyla eğer bize pazartesi sabah ulaştırırsanız seviniriz yani.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Tamam. Peki.

BAŞKAN – Çünkü, yani biz de zaman baskısı altında kalıyoruz.

OĞUZ OYAN (İzmir) – Tabii, tabii, olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Ebu Bekir Bey...

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Benim de bir avukat olarak anlayamadığım bir iki husus var: Şimdi “gönüllülük esasına bağlı kanun” anlayışının uluslararası literatüre de çok uygun olmadığını düşünüyorum. Ha, şu düşünülüyorsa onu da açarsak sevinirim yani birtakım hak ve yetkilere faydalanmak üzere gönüllülük ve bunun karşılığında birtakım muhtemel müeyyideler veya muhtemel sorumluluklara katılmak noktasında bir anlayış varsa bu doğru olur ancak şu noktada yine hak kayıpları veya gasplara sebep olabilir diye düşünüyorum. Gönüllülük noktasında irade belirtmeyenlerle ilgili muhtemel sıkıntılara ne yapacağız, genel hükümlere mi tabi kalacağız? O noktada bir sıkıntımız var. Bunu anlatırsanız sevinirim.

İkincisi: Aslında, bu meseleler ilk günden beri tartışılırken bu TİB yetkisi, TİB Başkanının yetkisi noktasında acaba şöyle bir fikir jimnastiği yapıldı mı? Özellikle, aslında, bu noktada Barolar Birliği’nden görüş alındı mı veya görüşleri ne? Onu öğrenmek isterim.

Şimdi, uluslararası hukuk camiasında da, yargılama camiasında da artık şu esas: Spesifik mahkemeler, uzman mahkemeler yani trafiğin mahkemesi nasıl varsa, aile ilişkilerinin mahkemesi nasıl varsa, bir İnternet mahkemesi gibi bir pratik üzerinde acaba bir fikir jimnastiği var mı? Yani, bu, herhâlde idareye yetki verilmesi eleştirisini de sona erdirir hem de hızlı ve etkin bir denetime sebep olabilir çünkü şu anki yargılama mekanizmamızla mahkemeye bir işi vermek, intikal ettirmek o işe “el-Fatiha” demektir, çok açık

söyleyeyim size. Yani, yürütmeyi durdurma verse bile -ki, bu birkaç gün sürer- en iyi ihtimalle birkaç gün sürer, en kötü ihtimalle de bir aylık kurumlardan alacağı savunma var, daha burada, tebligat süreleri var, belki bir buçuk, iki ay sürecek, en iyi ihtimal bu. Bu İnternet mahkemesi meselesi üzerinde hiç, acaba, bir fikir jimnastiği, bir pratik noktada bir düşünce var mı? Bu iki hususu şimdilik ben dillendireyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi, efendim, müsaade ederseniz araya bir konu sokmam gerekiyor çünkü üyelerimizin bazıları işleri olduğu için çıkmak zorunda kalıyorlar. Size gündemde bildirmediğimiz bir karar almamız gerekiyor, önce bunu söyleyeyim. Biliyorsunuz, bizim, yılda 2 defa, bir Avrupa ülkesinin dönem başkanlığında “COSAC” dediğimiz bir toplantı oluyor. Bu toplantılara gitmek için bir Komisyon kararı gerekiyor.

Önce, böyle bir Komisyon kararı alınması için gündeme bir madde eklenmesini öneriyorum: Bunu kabul edenler... Zannediyorum bir problem yok.

O da, işte, 15-17 Haziran 2014 tarihlerinde Yunanistan’da, Atina’da böyle bir toplantı yapılacak. Bu toplantıya 1 Komisyon Başkanı ve 2 Komisyon üyesinin, bir de Komisyondan 1 uzman arkadaşımızın katılmasını ve isim belirleme yetkisinin de Komisyon Başkanlığına verilmesini önereceğiz. Bu bilgiyi bilgilerinize sunmak istiyorum çünkü arkadaşlarımız gidince, yeterli çoğunluk olmadan böyle bir karar almak istemedim. Biliyorum arkadaşlarımız bu konularda bana güveniyorlar, herhangi bir sorun çıkmayacak ama gene de bu bilgiyi sizlere sunmak istedim. Böyle bir karar olacak Komisyon kararımızda, bilgilerinize sunuyorum.

Şimdi, efendim, Komisyon üyelerimiz görüşlerini tamamladılar. Hem Murat Bey’e hem Ege Bey’e konularla ilgili söz vereceğim. Yalnız, benim de bir sorum var. Çok müşahhas bir soru olsun. Benim de bir İnternet sitem var. “mehmettekelioğlu.com” diye. Bu, hangi şartlara tabi? Buradan başlayarak konuya girelim.

Buyurun efendim.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle katkılarınız için teşekkür ediyorum. Bunların hepsini not aldık.

Ben öncelikle şu genel çerçeveyi bir daha tekrar etmek istiyorum. Sayın Başbakan Yardımcımız değişik platformlarda, bizzat Bakanlar Kurulunda da şunu ifade ettiler: Bu tasarının Mecliste, mümkün olduğunca, tüm milletvekillerinin katılımlarıyla görüşlerinin değerlendirildiği, sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının görüşlerinin değerlendirildiği bir müzakere süreci içerisinde ele alınması konusundaki görüşlerini ifade ettiler. Yani, dile getirilen her türlü görüş değerlendirecektir. Bu, Sayın Başbakan Yardımcımızın görüşüdür. Mümkün olduğunca, konsensüsle, iş birliği içerisinde, mutabakatla çıksın diye bir yaklaşımımız var.

Şimdi, Basın Kanunu’yla ilişkilendirilen bu düzenleme, pozitif bir düzenleme. Yani İnternet haber sitelerine ilişkin yapılan bir pozitif düzenleme. Ama bu İnternet haber siteleri, bu düzenleme yapılmış olmasa dahi, genel rejim açısından negatif anlamda 5651 sayılı Kanun’a tabi.

BAŞKAN – Yani İnternet Kanunu değil mi?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – İnternet Kanunu’na tabi.

Yani gönüllülük esaslı -ben dile getirilen eleştirileri de, görüşleri de toparlamaya çalışarak- şu: Bazı hak ve imtiyazlardan yararlanmak istiyor ise bu sistemin altına girecek ve buna razı olacak.

BAŞKAN – Girmeyen için müeyyide var mı?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Girmeyenlere Basın Kanunu açısından herhangi bir şey yok, yani herhangi bir müeyyideye tabi değil, ama 5651 sayılı Kanun açısından genel hükümler çerçevesinde zaten müeyyidelere tabi.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Özür diliyorum ama sırf bir bilgi paylaşmak için: 5651’de de başvurular ve akredite olanlar için bu hükümler geçerli. Yani hiç kimsenin bilmediği, başvuru bile yapmamış herhangi bir İnternet sitesi ister yurt içi ister yurt dışından yayın yapsın, onlar 5651’in aslında normalde kapsamına girmiyor.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Evet efendim.

Ama şey var, sizler takdir edersiniz ki, bu düzenle pozitif bir düzenleme. Biz ilgili kurumlara ve sivil toplum örgütleriyle yaptığımız belki ilk beş toplantı neyi düzenleyelim, neyi düzenlemeyelim üzerine tartışmasıyla geçti.

Tüm İnternet rejimini düzenlemenin çok zor olduğu, bunun dünyada örneklerinin olmadığı, sadece Türkiye’de haber yayıncılığı yapan İnternet haber siteleriyle ilgili sınırlı kalınması şeklinde bir görüş oluştu.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Pardon...

“Hangi STK’lar katıldı?” dediniz.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti vardı, İnternet Haber Derneği vardı, Medya Derneği vardı, dönem dönem Ankara Gazeteciler Cemiyetinden katılım oldu, Türkiye Gazeteciler Federasyonundan katılım oldu. Yani, biz, tüm ilgili meslek kuruluşlarını çağırdık ve bunların birçoğu da tüm toplantılara değil ama bazı toplantılara katıldılar.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Çağdaş Gazeteciler Derneği...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Tüm gazetecilik cemiyetlerine görüşlerimiz gitti ve en son aşamada, taslak netleştikten sonra görüş aldık, ama burada da -Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi- yüzlerce cemiyet içerisinden gelen görüş yazısı 10’u geçmedi maalesef.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, Aylin Hanım yoktu benim o açıklamayı yaptığımda. Ben onu Aylin Hanım için tekrarlayayım.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Vardım, vardım...

BAŞKAN – Biz de buraya bütün bu İnternet haber siteleriyle ilgili derneklerin hepsini çağırdık ama hiçbiri gelmedi. Üzgünüm tabii. Onu da söyleyeyim.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Arkadaşlar isimlerini de verdiler, kısaca: Türkiye Halkla İlişkiler Derneği, Radyo Televizyon Yayıncıları Federasyonu, Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği, Türkiye Gazeteciler Federasyonu, İnternet Yayıncıları Derneği, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Medya Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, Avukat Münci İnci, Tüm İnternet Medyası Derneği.

Bunlar, özellikle federasyonlar ve gazeteciler cemiyetleri, zaten demiş olduğumuzun hepsinin üzerindeki üst yapılardır.

BAŞKAN – Biz de onları çağırmışız. Bir ilavemiz var, Aktif İnternet Medyası Derneği diye bir dernek varmış, onu da çağırmışız ama gelmemiş.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Şimdi, taslağın ilk hâlinde, sayın milletvekilimizin dile getirdiği, 5187 sayılı Basın Kanunu’na tabi İnternet haber siteleri diye bir bölüm var. Taslağın ilk hâlinde “İnternet haber siteleri” diye bir ifade vardı, “5187 sayılı Basın Kanunu’na tabi İnternet haber siteleri” ifadesi son anda eklendi. En son değişiklikle eklendi.

Bundan maksat şu: Acaba gönüllülük esasının dışına çıkacak bir yaklaşıma yol açar mı? Yani bu sürece başvurmayan, bu sürece gönüllü olmayan, İnternet haber sitelerini de kapsar mıyız kaygısıyla, özellikle 1’inci maddedeki 5953 sayılı yapıyı düzenlediğimiz “5187 sayılı Basın Kanunu’na tabi İnternet haber siteleri” diye özellikle altını çizme ihtiyacı hissedildi.

Evet, zaten 1’inci maddede sadece 5953 sayılı Kanun’u ilgilendiriyor, çünkü aksi hâlde tamamen rejimi değiştirebilecek tüm İnternet haber sitelerini ya da habercilik yapmayan diğer her türlü haber sitelerini sistemin içerisine alabilme gibi bir kafa karışıklığına yol açabilecek bir endişeden dolayı bu ibare eklendi.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Şu cümleyi ilave edebilir miyim Başkanım, yani arkadaşımızın belirttiği konu çok önemli bir konu.

Şimdi, bir yasanın tasarlanmasında, sunumunda ve uygulanmasındaki amaç nedir? İyilerle kötülerini veya muhtemel iyilerle muhtemel kötülerini birbirinden ayırmak, muhtemel kötülere eğer bir kötülükte bulunacak olurlarsa yaptırım uygulamak, muhtemel iyilere iyilik hâlini devam ettirdikleri takdirde avantajlardan, ayrıcalıklardan yararlandırmak. Hâl böyle iken, şimdi, zaten muhtemel kötüler başvurmayacak ki. Dolayısıyla orada bir boşluk bırakıyoruz. Onu demek istiyorum.

5651 de kapsamıyor bunu. 5651 sayılı İnternet Yasası da bunu kapsamıyor. Orada da yine akredite olmuş İnternet siteleri ve içerikleri bir şekilde kapsam içerisine alınmış. Dolayısıyla bizim bu boşluğu bir şekilde tanımlamamız lazım.

Özür diliyorum kestiğim için ama...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Sayın Vekilim, orada hassasiyetimiz şu: 5651 sayılı Kanun negatif bir kanun, düzenleyen, müeyyideler öngören bir kanun. Bu, tam tersi bir tarafta pozitif bir düzenleme yapan, bazı haklar getiren, İnternet gazeteciliğini akredite eden bir tasarı.

5651’in düzenleyemediği bir yapıyı bu kanunla ille düzenlemeyi beklemek biraz zorlamaya yol açacaktır diye düşünüyoruz.

Dediğim gibi bu kanun tasarısına neler girmeyecek? Kişisel web sayfaları girmeyecek haber niteliğinde olsa dahi, blog'lar girmeyecek. Girmeyeceğini nereden biliyoruz? Şuradan çıkarıyoruz: Bu kanun tasarısının kapsamına kimlerin gireceğini tanımlamak gerekiyor öncelikle.

1) Beyanname vermek gerekiyor.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Nereye beyanname vermek gerekiyor?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Aynı şekilde basın savcılığına efendim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – TİB de...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Doğrudur efendim.

2) 5953 sayılı Basın İş Kanunu'na göre personel çalıştırması gerekecek bu kişinin.

3) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı altında, yer sağlayıcılık altında bazı kategoriler var. Oraya, İnternet haber sitesi diye bir kategori altında kayıt olacak.

Yani çok net. Yani gönüllülük esasının ötesinde İş Kanunu'na tabi personel çalıştıracak, beyanname verecek ve "Ben İnternet haber siteliği yapan bir siteyim." diye kendisini kaydettirecek.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – TİB'e başvuracak.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Doğrudur efendim.

Bu nedenle, herhangi bir web üzerinden yayın yapan site, habercilik yapsa dahi, eğer bu süreçleri tamamlamadıysa, bu prosedürleri tamamlamadıysa bu kanuna tabi olmuyor.

BAŞKAN – 7'nci maddeye de tabi olmuyor mu? Onu da soralım.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Şimdi oraya da geleyim efendim.

Şimdi özü itibarıyla bu kanun, Basın Kanunu'nu refere ediyor. İnternet haber siteleri Basın Kanunu'na muhatap. Normal şartlarda ilk planlamada, ilk çalışmada 5651'de sadece yer sağlayıcılık tasnifi içerisine gireceği şeklinde bir hüküm var idi, onun haricinde herhangi bir refere yok idi. Ama şöyle bir endişe çıktı: Acaba bu kanunda, 5651 sayılı Kanun'un ilgili maddelerini refere etmediğimiz zaman, sadece bu kanuna tabi İnternet haber siteleri açısından 5651 sayılı Kanun'da muafiyet gibi bir düşünce hasıl olur mu?

Temel kaygı, aslında yeni bir düzenleme yok efendim, buradaki negatif düzenlemelerin hepsi 5651'deki genel düzenlemeler. Sadece burada İnternet haber siteleriyle ilgili kanuna yani Basın Kanunu'na dercediyoruz bunu. Yani yeni bir düzenleme getirilmiyor. Bunun özellikle altını çizmek istiyorum efendim.

Özellikle sık sık dile getirildiği için 7'nci maddeye ilişkin de şunları söyleyeyim: 7'nci maddede 2 tane düzenleme var. Bir, beyanname vermemesiyle ilgili düzenleme. Bu Basın Kanunu'yla ilişkili bir düzenlemedir. Diğer iki husus, erişimin engellenmesi, içeriğin yayından çıkarılması ve yer sağlayıcılık mevzuatı 5651'e ilişkin bir düzenlemedir.

Eğer buna ilişkin Avrupa Birliği Bakanlığımızın ve diğer sayın milletvekillerimizin, Meclisimizin görüşleri var ise, bunlar muhakkak değerlendirilecektir efendim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Siz değil artık, burası değerlendirecek.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Tabii efendim. Yani onu kastediyorum.

BAŞKAN – Ya bu komisyonda eğer varsa yahut da daha da doğrusu asli komisyonda, Adalet Komisyonunda bunların görüşülmesi. Biz Adalet Komisyonuna bu 7'nci maddeyle ilgili burada dile getirilen bütün kaygıları ileticeğiz.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, tekrar altını çizmek istiyorum, Sayın Başbakan Yardımcımız Bülent Arınç Bey de tüm endişelerin Meclis aşamasında dile getirilip bunların dikkate alınacağını da birçok toplantıda ve bizzat Bakanlar Kurulunda da zaten dile getirdiler.

Ben, Sayın Gündeş'in sorularıyla devam etmek istiyorum. "Ceza davaları prosedürü nedir?" diye sordular kendileri. Yani yazılı basın için hangi prosedür var ise o prosedürler aynen geçerli olacak. Eğer ayrıntılarını bilmek isterseniz arkadaşımız, hukuk müşavirimiz size kısaca bahsetsinler.

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Bağlı olarak burada bizim sorumuzu da cevaplarsanız memnun olurum çünkü çok bağlı.

1. HUKUK MÜŞAVİRİ MUSTAFA ÖZ – Basın Kanunu'nun 15'inci maddesinden 24'üncü maddesine kadar olan bölümde birtakım müeyyideler öngörülmüş. Para cezası ve hapis cezalarıyla bağlantılı düzenlemeler var orada, işte içeriğin uygun olmaması durumunda ne kadar para cezası verileceği, işte hangi durumlarda hapis cezası verileceğiyle ilgili. Bu cezaların dışında da 26'ncı maddede dava süreleri var ve onun dışında da ağır cezalık olan işlerin ağır ceza mahkemelerinde, diğer işlerin ise asliye ceza mahkemelerinde takip edileceği öngörülmüş. 27'nci madde gereğince de bu kanun kapsamına giren suçlar acele işlerden olarak görülüyor, mümkün olduğu kadar en hızlı sürede sonuçlandırılması gerekiyor.

Diğer bütün şeyleri, 15'inci ve 24'üncü madde arasındaki suçları eğer okumak istersek burada tekrar edebiliriz istiyorsanız.

BAŞKAN – O kadar da teknik detaya girmeyelim yani işin esasını kavradıktan sonrasına girmeyelim.

1. HUKUK MÜŞAVİRİ MUSTAFA ÖZ – Para cezaları ve işte iki maddede hapis cezası öngörülmüş. İşte dağıtımın engellenmesi gibi bir suç var mesela, orada hapis cezası öngörülmüş, onun dışında çoğunlukla para cezaları öngörülmüş. Bir de para cezalarının hapis cezasına dönüştürülmemesiyle ilgili bir özel düzenleme var. Basın Kanunu kapsamında en önemli özelliklerden bir tanesi de bu.

Bunun dışında, İnternet mahkemesi gibi bir hususun doğrudan bizim genel müdürlüğümüz tarafından dile getirilmesi çok mümkün görülmemekle birlikte basınla ilgili olarak özel düzenlemeler, soruşturmalar basın savcılıkları tarafından yürütülüyor. Dolayısıyla, özel bir mahkemeden ziyade özel bir savcılık tarafından takip edildiği için ayrı.

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – O genel hükümlere tabi, özel hükümler yok.

1. HUKUK MÜŞAVİRİ MUSTAFA ÖZ – Onun dışında da genel hükümlere tabi, evet.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Ben, yine Sayın Gündeş'in sorularıyla devam edeceğim. Opsiyonellik konusunu biraz cevapladığımı düşünüyorum.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Hangi madde o?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Opsiyonellik işin ruhundan anlaşılıyor efendim.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Tam olarak okudum bunu hatırlamıyorum da o yüzden. Yani, maddede geçmiyor değil mi?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Maddede geçmiyor efendim.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Tamam.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Yani, mecburiyet öngörmemesinden çıkartıyoruz biz bunu. Yani “İnternet haber siteleri bu kanuna tabidir.” diye genel bir hükümümüz yok. Diyoruz ki, işte beyanname verme yükümlülüğünü getiriyoruz, Basın İş Kanunu'na tabi kılıyoruz. O durumlarda siz bu hükümlere tabi oluyorsunuz.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Ancak beyanname verenler bu hükümlere tabi olduğu için opsiyonel olma oradan çıkıyor.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Aynen efendim, aynen. Doğrudur efendim, dolaylı bir çıkarım.

Bu altı ay meselesinde, muhafaza yükümlülüğü konusunda; şimdi, efendim, işte bazı içeriklerin yayınlanması konusunda bunun mahkeme sürecine yansması durumunda, bunun gösterilmesi, delil teşkil etmesi durumunda bunun bir yerde saklanması gerekiyor. Ya bu yükümlülüğü ilgili firmanın, ilgili kuruluşun kendisinin üstlenmesi ya da bunun merkezî bir yerde depolanması gerekiyor.

Bu muhafaza anlamında nasıl rakam ortaya çıktı? Bu görüşmüş olduğumuz İnternet haber sitelerinin “Biz bu işe katlarız.” gibi bir yaklaşımları oldu. Şunu öngörüyoruz zaten: Bu tasarı hazırlandığı sırada hâlihazırda yayın yapan İnternet haber sitelerinden bizim büyük nitelikte olanlardan 50 ile 100 civarında bir İnternet haber sitesinin bu kanundan yararlanmak için başvuracağı gibi bir öngörümüz oldu ve bunların da altı aylık bir içeriğin saklanmasıyla ilgili maliyeti karşılayabilecekleri şeklinde bir şeyimiz var, görüşmelerimiz oldu, buna ilişkin bir kanımız oluştu efendim.

Çocukların korunması, bu kanunun ötesinde, dediğim gibi 5651 sayılı, genel hükümlere tabi katalog suçların çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Sayın Ekşi'nin sorularına ve eleştirilerine geçmek...

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Vergi vardı bir de.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, bu da dediğim gibi pozitif bir düzenlemedir. Sadece İnternet haber siteleriyle ilgili bir düzenleme olduğu için genel rejim açısından eğer o firma kuruluşu var ise, bir vergi numarası ise ayrı bir şekilde vergi sistemine tabi olacaktır. Merkezi var ise zaten vergi mevzuatına tabi oluyor.

PELİN GÜNDEŞ BAKIR (Kayseri) – Ama mecburi değil o zaman vergi vermeye, doğru mu anlıyorum?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Ama şöyle bir şey var: 5953 sayılı Basın İş Kanunu'na tabi kişi çalıştırıyor ise zaten bir kurumsal kimliği vardır, işletmedir ve bu bapta da vergi mevzuatına tabidir.

BAŞKAN – Beyanname içerisinde muhtemelen o da talep edilecektir, vergi numarası vesaire yani.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Doğrudur efendim.

Efendim, bu 5953'le ilgili kaygı, sıkıntı sık sık bize de iletilen bir husustur çünkü dediğiniz gibi, çok kısıtlı bir oranda gazeteci arkadaşımız bu kanunun imkânlarından yararlanmaktadırlar. Biz, nasip olursa bu sene, bizzat ilgili basın kuruluşlarıyla 5953 sistemine ilişkin bir çalıştaylar serisi düzenlemeyi düşünüyoruz çünkü sık sık gündeme gelen, gerek bizlerin gerekse sayın bakanlarımızın muhatap olduğu bir konudur. Belki birkaç tane çalıştay serisinden sonra Hükümetimiz bu konuda bir değerlendirme yapacaktır. Ama ben bu çalışmaların başlatıldığı haberini sizlerle paylaşmak istiyorum efendim.

Şimdi, zaten bu 7'nci maddeye ilişkin endişelerinizi belirttim. Bu konuda takdir Meclisindir. Sanırım Avrupa Birliği Bakanlığının da endişeleri dikkate alınacaktır.

Görsel ve işitsel eser tanımına ilişkin bir değişiklik oldu son anda, tasarının daha sonra da yapılan bir revizyonunda.

BAŞKAN – Biz de yok mu o değişiklik?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Var efendim yani Başbakanlık aşamasını söylüyorum.

BAŞKAN – Bize gönderdiğiniz metinde var yani.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Var efendim. İlk hâlinde efendim, ben onu okumak istiyorum.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Kaçınıcı madde?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Şu anda, 5187 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (ı) bendinde eser sahibi şu şekilde tanımlanıyor: “Eser sahibi: Süreli veya süresiz yayının içeriğini oluşturan yazıyı veya haberi yazanı, çevireni veya resmi ya da karikatürü yapan...” Burada yazı var, resim var, karikatür var.

Burada, son dönemde sık sık gündeme getirilen, kişisel mağduriyet kaynağı olduğu öne sürülen video ve ses kayıtlarına ilişkin herhangi bir şey yok. Eğer İnternet haber sitesiyle ilgili bir düzenleme yapılacaksa bunun dışarıda bırakılması gibi bir endişeden ötürü (ı) bendinde “Görsel ve işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyen.” ibaresi bu maksatla buraya eklendi efendim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz, bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun efendim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Genel Müdür, bu “eser sahibi” tanımının içine son dakikada da olsa ihtiyaç duyulmuş “Görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyen.” ibaresinin de eklendiğini ifade ediyorlar, doğru. Bendeniz de başta arz ettim ki, bu ifade bana bir şey ifade etmiyor yani kaydeden kim, düzenleyen kim? Ben, İnternet sitesinde çalışan Ahmet Bey'im. Burada, eser sahibi olarak diyelim ki bir video geldi elim. Sizin buyurduğunuz gibi, diyelim ki ben de onun sorumluluğunu aldım, siteye koydum. Ben miyim böyle bir tablo içinde sorumlu? Yani, orada onu koyan nasıl eser sahibine dönüştürülebilir? Orada herhangi birine, teknisyen birine verdiniz talimatı, dediniz ki: “Al oğlum, şunu koy oraya.” O da koydu. Gazeteci değil, bir şey değil. Adamin matbaadaki mürettepten bir farkı yok. Yani, harfi oradan aldı, buraya koydu, eskiden böyleydi.

Şimdi, burada, bu “eser sahibi” kavramı ile bu ifade örtüşmüyor. Eser sahibi demek bir şeyi, bir eseri yaratan, haberi yaratan, haberin sahibi olan, makalenin sahibi olan adam. Burada onun alakası yok ki. Ben getirdim. Şimdi, son numaralar “E-postadan çıktı.” filan deniyor. Birçok şeyler çıktı ve birisi de oraya koydu. Garibin ne alakası var eser sahipliğiyle? Bunu anlamakta zorlanıyorum Sayın Başkan. Bir bu soruyu sorma fırsatı verdiniz.

Bir de başka soru var, eğer izin verirseniz onu da ekleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Genel Müdür, artık yurt dışından İnternet yayıncılığında sınır diye bir şey yok. O zaman, Papua Yeni Gine’de site kurarım, Türkiye’de de pekâlâ habercilik yaparım. Tamam mı, mümkün mü? Yani en azından bugünkü benim bilgilerimle sizin bilgileriniz bu bağlamda örtüşüyor mu Sayın Genel Müdür?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Doğrudur efendim.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Örtüşüyor, peki.

O zaman orada habercilik yapan ve diyelim ki hatta, gönderdik -bilmiyorum Türkiye’de hangi savcılığa gider o- başvurduk, sizin TİB’e de mektubu gönderdik, oraya da “Beni kaydettir.” dedik ve başka ne istiyorsanız onu da yaptık. Yani vergi diyorsanız, varsa Türkiye Cumhuriyeti’nin vergi dairesi “Ben vergiye de tabiyim.” dedi. Bunun hukuki statüsü nedir? Diyelim ki “Bana Basın İlan Kurumu ilan versin, resmî ilandan payımı almak istiyorum.” dedi. Nedir statüsü?

Artı, sayalım ki o, bu, dışarıda, içeride, sayısız İnternet haber sitesi var. Hangi kriterleri -yönetmeliği hazırlamadığınızı anlıyorum, ama- göz önünde tutarak, özellikle önemseydiğiniz resmî ilan pastasından İnternet sitelerinin pay alması konusunda adil, objektif bir ölçü uygulayacaksınız?

Hani, maddeyi getirmediniz, tamam, doğru. Niye? Çünkü “Kanun çıksın da ondan sonra bakalım, yönetmeliği düzenleyelim.” diyorsunuz, ama en azından 5 kere çalıştay yahut neyse toplantı yaptığınız konuda, bu çok önemseydiğiniz meselenin kriterlerini herhâlde belirlemiş olmanız gerekirdi diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim.

Tabii, bu söylediğiniz de bir sorun olarak oraya girmiş oldu.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sağ olun.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Ben, hemen, sayın vekilimizin bu yurt dışından yayın yapan web siteleriyle ilgili sorusuna cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Twitter kuruyor yani, o da bir Twitter kurdu şimdi.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, hâlihazırda 5187 sayılı Basın Kanunu’nun 5’inci maddesinde, sorumlu müdürün şartları öngörülüyor. Burada, Türkiye’de yerleşim yeri sahibi olmak ve devamlı oturmak gibi bir şart var.

Yine, benzer bir düzenleme madde 6’da öngörülüyor. Ayrıca, 5953 sayılı Basın İş Kanunu’na tabi olacağı için, yani basın iş sigortasını yatıracağı muhatapları yine Türk mercileri olacaktır. Yine, yer sağlayıcılık mevzuatı için de server olarak da Türkiye’den hizmet alması gerekiyor.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Öyle bir şey yok. Nerede?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Yer sağlayıcılık mevzuatına tabi olarak çalışacaklar anlamında efendim. Yani Türkiye’deki yer sağlayıcılık mevzuatı, 5651, altında öngörülen sistem içerisinde...

BAŞKAN – Murat Bey, biraz toparlarsak, saat bir oldu, çünkü bu arkadaşlarımızın başka randevuları var anladığım kadarıyla, bir itibarıyla.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Biraz toparlarsak, saat bir oldu, çünkü arkadaşlarımızın başka randevuları var...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Ben hızlı geçmeye çalışayım efendim.

BAŞKAN – Evet, biraz hızlı toparlarsak.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Sayın Eser’in (ı) bendi tanımına ilişkin zaten üzerinde durduk, bloglara ilişkin değinmişim zaten.

İlk kez sunulduğu tarih, güncelleme... Bence haklı bir eleştiri bu, not edilmesinde fayda var.

BAŞKAN – Tamam zannediyorum, değil mi?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Sayın Şahin’in tanımın genişletilmesine ilişkin, biraz önce durduk zaten.

Denetim konusunda 5187 sayılı Kanun ile 5651 sayılı genel rejim arasındaki farkı zaten ifade ettiğimizi düşünüyorum.

Belki bir basın kartı sayısını vermemiz gerekiyor, şu anda 14 bin tane basın kartı taşıyan gazeteci arkadaşımız var. Sanırım en zor sahip olunan kartlardan birisidir diye düşünüyorum.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – İnternet gazetecileri de sahip olacak mı buna?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Onlar da sahip olacaklar.

Ama tabii, standartları olacak, kolay değil, bekleme süreleri var, bazı şartları karşılamaları gerekiyor, bunun ayrıntıları yönetmelikte düzenlenecek.

Sayın Ramazanoğlu'nun sorularını cevaplandığımızı düşünüyorum.

Sayın Demirkıran, gönüllülük, müeyyideye zaten değindik.

5187 sayılı Kanun'la ilgili başka bir değişiklik yok efendim, sadece İnternet haber siteleriyle ilgili bir düzenleme söz konusudur.

Sayın Gür'ün yargı denetimine ilişkin sorularını cevapladığımızı düşünüyorum.

Sayın Oyan'ın görüşlerini not aldım.

Sayın Gizligidir'in gönüllülük, yükümlülüğe ilişkin sorularını cevapladığımızı düşünüyorum.

Bir İnternet mahkemesi de bu kanun çerçevesinde ele alınmayacak bir düzenlemedir diye değerlendiriyoruz.

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Barolar Birliğinin bu konuda bir görüşü var mı?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Yok efendim.

EBU BEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Yani siz bildirdiniz, onlar söylemedi...

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Hayır, hayır, kendileriyle irtibatımız olmadı efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

HALİDE İNCEKARA (İstanbul) – Sayın Başkan, ben bir şey sormak istiyorum, özür dilerim.

Bir araştırma komisyonu kurulmuştu Mediste bilişim üzerine, İnternet ve bu konularla ilgili, acaba o araştırma komisyonunun sonuç ve önerileri kısmından hiç faydalandınız mı? Yani ben tavsiye ederim, çünkü Meclisin çalıştığı, bütün partilerin temsilcilerinin olduğu ciddi bir çalışma, yine de son şeklini vermeden önce, o araştırma komisyonunun önerilerinde, dikkat çektiği konularda neler var bir bakmanızı tavsiye ederim.

Teşekkür ederim.

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Teşekkür ederim efendim.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Mehmet Tekelioğlu Hocamızın sorusu cevapsız kaldı, “Benim web sitem ne olacak?” dedi.

BAŞKAN – Söyledi, hayır, verdi verdi, cevabı verdi.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Başvurabiliyor mu?

BAŞKAN – “Şahsi siteler yok.” dedi.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Haber sitesi olmasa dahi başvuru yapmak isterse başvuru yapabiliyor mu?

BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAKAYA – Efendim, o sitesi için basın savcılığına başvurursa ve Basın İş Kanunu'ndan da birkaç kişi çalıştırır ise o zaman girer o kapsama.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, resmi ilan alma şansınız varmış...

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

Ege Bey, Avrupa Birliği Bakanlığı olarak bir şey ilave etmek ister misiniz?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Efendim, Afif Demirkıran'ın, sayın milletvekilimizin bir sorusu vardı, “Diğer Avrupa üye ülkelerinde uygulama nasıl?” diye.

Diğer AB üye ülkelerinde de doğrudan bir uygulama yok. Örneğin Fransa örneğini verirsek, 1881 tarihli Basın Özgürlüğü Kanunu orada esas, ama orada İnternet haberciliğine yönelik bir düzenleme yok, İnternet haber siteleriyle ilgili bir sıkıntı yaşandığında bu devreye giriyor. Onun dışında, örneğin Yunanistan'da çevrim içi gazete, haber medya hizmetleri hak ve yükümlülükleri yazılı basına benzer statüye sahip ve onlar da eğer bu hizmeti vermek istiyorlarsa Bilgi ve İletişim Genel Sekreterliğine gidip kaydolmak zorundalar.

İtalya'da ise İnternet üzerinden haber hizmeti veren medya, elektronik editoryal ürünler kategorisine giriyor, dolayısıyla da eğer ki basına yönelik sübvansiyon, destek tarzı bir şeye başvurdukları takdirde, geleneksel yayıncılarıyla aynı hükümlere tabi oluyorlar oradaki basın kanunuyla.

Bir başka farklı örnek, Slovakya örneğini verdiğimiz takdirde de basın kanunu İnternet üzerinden haber hizmeti veren medyayı tanımıyor, ancak yayın kanunu görsel, işitsel hizmet verenleri tanıyor, böyle bir farklılık getirilmiş, dolayısıyla farklı farklı uygulamalar var.

Diğer sayın milletvekilimizin sorusu çerçevesinde, ABAD iptal etti, direktifi ne oldu? Bu şekilde bir düzenleme tabii ki AB müktesebatında şu anda yok, yeni bir düzenleme yapılması gerekiyor, ancak üye ülkelerin, daha önceki, sunumun başında da söylediğim gibi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına yansıyan şekilde trafik verilerini veyahut da içeriği ne kadar süreyle ilgiliilerin tutabileceğine dair kendi tasarrufları söz konusu olacak. Üye ülkelerde de özellikle ifade ve basın özgürlüğü kapsamında, ifade, basın özgürlüğünün uygulandığı durumlarda, bu özgürlüğün kullanıldığı durumlardaki kısıtlamalar çerçevesinde bu verilerin veyahut da içeriğin saklanması diğer ülkeler talep edebilirler, bu da AB müktesebatına bir aykırılık göstermeyecektir, ancak tabii ki eğer mağdur olanlar varsa, onlar da aynı Türkiye'de olduğu gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyorlar, zaten biz de o konuları kararlardan takip ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – İkinci ülke hangisi dediniz? İlk Fransa'yı söylediniz, ikinci hangisi dediniz?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ EGE ERKOÇAK – Bir Yunanistan örneği verdim, İtalya ve Slovakya'dan örnek verdim efendim.

AYLİN NAZLIAKA (Ankara) – Tamam, ikinci si Yunanistan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyoruz.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz, maddelerini de aslında bu şekilde ele almış olduk, dolayısıyla maddelerine ayrı ayrı geçmeden tasarı üzerindeki uygunluk görüşümüzün, burada dile getirilen bütün eleştiri ve görüşlerle birlikte asli komisyona iletilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hepinize ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

Gündemimizde görüşülecek bir başka konu, biraz önce dile getirdiğim bu COSAC'la ilgili kararı, o konuda da görüşlerinizi almış bulunuyoruz.

Hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

Bundan sonraki toplantımızda buluşmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.10